

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 ft,
minden következőnél 16 ft.

Külföldi petit sora 40 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, február 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- A vég kezdete.
- Körbe — körbe.
- Az Arad Eszaki Vasút Igazgatósági Ülése.
- A leleplezett Trina.
- Vádak egy tanár és felesége ellen.
- Nyers arany bányamunkások beleiben.
- Asszonyszóktató tiszthelyettes.
- A király Budapesten.
- Színházi tréfák.

Kerületi érdekek.

Arad, február 8.

Egy órán keresztül különös módon tagozódott szét a város közgyűlése. Nem a politika bontotta meg a padokat, s a meggyőződés, hanem valami más: a kerületi érdekek. Az egyik szónok azért szólalt föl, mert az egyik kerületnek városatyja, abban lakik, vagy ott van háza, — a másik viszont más kerület nevében és érdekeiből emelt lándzsát. Össze-csaptak és küzdöttek egymással — egészen a névszerint való szavazásig a kerületi érdekek képviselői, mintha nem egy azon város lakói lettek volna, hanem különböző, egymással barátságos lábon nem álló nagyhatalomnak gyűlölettel edzett katonái.

Hát ez természetellenes dolog s ez ellen szót kell emelni, mielőtt rendszerré válik. Föl akarjuk tenni, hogy akik a kerületi érdekek nevében szót emeltek és beszéltek, nem a városatyái mandátum szilárdabb begyökeretése érdekében tettek. Inkább egy félreismert kötelesség nyilatkozott meg

abban, hogy ilyen egyoldaluan és kényszerített egyoldalúsággal nézzék az ügyeket.

Aradon szigorúan vett kerületi érdekek nincsenek. Furesán hangzik ez, de így van. A város négy választókerülete nincs annyira távol egymástól, hogy szigorúan meg lehetne állapítani: hogy mi csak az egyiknek, s mi a másiknak érdeke. Ha valamely hatósági intézkedés, vagy intézmény (például a jelen esetben az állatvásár elhelyezése) a város egyik részének talán többet használ, mint a másiknak, az egyiknek haszna vagy kára a másikra is befolyással van. Például, hogy az Atzél Péter-utcának egész más érdeke, életszükséglete, kívánni valója van, mint a tőle egy lépésnyire fekvő Zrínyi-utcai háznak, s hogy a Weitzer János-utca nevében egész mást kell kívánni, mint a tőszomszédságában kezdődő, de már a harmadik kerülethez osztott Batthyány-utcának érdekében, ezt igen bajos lenne igazolni.

De nemcsak emiatt nincs értelme a kerületek szerint való érdek-csoportosulásnak. A városnak akárhány polgára van, aki például a harmadik kerületben lakik, de az első kerület forgalmából él; viszont az első kerületbeliek között igen sokan vannak, akik tönkre lehetnek, ha a negyedik kerület fogyasztóképessége, könnyű megélhetése csökken. Már most melyik kerület érdekéhez van jobban odanőve az illetőnek sorsa?

Egymásra utalt, egymásból élő em-

berek tömege az a hatvanháromezer ember, a ki Aradon él. Egy test, — s ha az ujját is sebzik meg ennek a testnek, megérzi a többi is; ha pedig a láb izmosodik, nő attól az egész szervezet. Be kell tehát szüntetni azt a versengést, a mely egy-egy ügynél a kerületek között kifejlődik; legyen vége a féltékenységnek, a melylyel egymás dolgait kísérik, s főként annak, hogy egymással szemben mintegy idegeneknek, távol állóknak érezzék magukat.

Az, hogy a törvényhatósági bizottság tagjait négy kerületben választják, a választási technika megkönnyítésére való, de abból még nem következik, hogy a városatyja csak azon utcacsoport lakóira gondoljon, azok számára igyekezzen külön érdekeket fölfedezni, amely utcacsoport lakóinak többségétől mandátumot kapott. Sea városatyának nem kötelessége ez, sem a választóinak nem érdeke. A városatyaság annyit tisztalátást, annyi megfontoltságot, s a város igazi érdekeinek oly alapos ismeretét kívánja, amely nemcsak fölülemelkedik ezen a kicsinyességen, hanem minden városi ügyben, a városnak akármelyik részét érintse az, megismeri az egész város érdekeit, azt, amely az egésznek kifejlődését, emelkedését segíti, siettet. Ez óvja meg a várost az egyoldalú fejlődéstől, s attól, hogy a már megkezdett rendszertelenség tovább folyjék. A városatyák pedig, akik érdekeket akarnak szerezni, ne szerezzenek csak egy kerület, hanem az egész város előtt érdekeket.

Hütlenség.

Írta: Lengyel Géza.

A háziasszonyon pompás kék pongyola omlott végig. A vendégek elragadtatva bókolnak neki, csak Seregi — a milliomos fűszerkereskedő — beszél zavartalanul, választékos előkelőséggel a maga eseteiről.

— Ez az egyszerű, semmitmondó szürke ruha, amely rajtam van — panaszkodott — nyolcvan forintba került. Igazán borzasztó, hogy polgárembernek ennyit kell költeni. De hát mit csináljak? Olcsóbban nem lehet viselhető ruhához jutni.

Mindenki helybenhagyóan bölintott, a háziasszony udvarias érdeklődéssel vizsgálta a semmitmondó, de drága ruhát.

Seregi tovább beszélt. Egyéb, csudálatos tulajdonságokkal megáldott angol holmiktól, mesébe való nyakkendők és pazar finomságu kalapok beszerzési forrásáról, ágáról és a viszontagságokról, amelyekkel az ilyen elsőrangú források felkutatása jár. Sorra kerültek azután lakásberendezésének butordarabjai. Régi, becses munkák. Mind az övé és mind egy-egy unikum. Majd az ösök, akiket homályos, misztikus képei körülveszik az ebédidőjén. Nagybaszju apák és törékeny, csodaszép asszonyok. Apró gyerekek és tiszteletreméltó matróknak. Utazások is jöttek, mert ez a Seregi csakugyan

bejárta a félvilágot és mindenütt látott valami érdekeset. És mindenről pontosan beszámolt. Csak az volt a baj, hogy a sok pazar szórakozás költségeiről sem feledkezett meg soha.

A maliciózus kis Szabónak erről mindig volt egy halk, de gonosz megjegyzése. Ezért szemrehányó pillantást kapott a háziasszonytól. Másoktól is, mert Seregi milliomos volt és kitűnő nevelésű ember hírében állott. Soha nem mondott rosszat senkiről. Mindig csak magáról beszélt ugyanis.

A vendégek irigykedve hallgatták és Seregi nagyuri grandezzaival számolt be arról, mennyibe kerül Norderneyben az őszi barack.

II.

Nyár elején, éjfél tájban a híres Palmakertben ült együtt a legény-társaság. A kert két kopott pálmájáról kapta a nevét. Zajos volt és orfeum játszott benne. Az előadásban eseládiásan résztvett a nézőközönség is. A legény-társaság vidáman beszélgetett a szinpadra, csupán Seregi nyilatkozott most is a legkorrektebb mondatokban a kis kápolnászkáról szóló dal felől. Ez a dal nem tartozott a legerkösebbek közé. Aki énekelte, a népszerű Loló, szintén nem a szenteségéről volt nevezetes. Bár a hangjáról sem. A hang hiányosságait Loló élénk lábmozdulatokkal pótolta. A szeme pedig keresetlen egyszerűséggel fejezte ki érzelmeit. Utána elaggott attrakciók következtek. Jött

az ekvilibrista és miközben három cilinderrel és öt bottal ejtette bámulatba a közönséget, megeredt az eső. A művész a karmester fejébe hajtotta az egyik ócska kalapot és a kert fölé hamarosan leeresztettek egy hatalmas ponyvát. Később Loló táncot produkált. Ez a mutatványa sem állott valami magaslaton. De a tánchoz rózsaszín selyem trikót lehetett felvenni. A trikó remekbe faragott gömbölyű formákat takart. Nem irigy módon. A férfiak égő szemekkel nézték. Seregi azonban a táncot kritizálta, műértően.

Ezek a mozdulatok — szólt határozottan — nehézkesek, kellemetlenek. A párisi Moulin de la Galette ben már láttam ezt a táncot, tavalgy ősszel. Ugy járta ott egy kecses francia, hogy belé lehetett bolondulni.

Igy beszélt Seregi, de már a főpincérről tárgyalt és az ilyen tárgyalásnak többnyire szeparé a vége. Most is az volt. Lolóval és sok francia pezsgővel.

III.

A szeparében Seregi tüzesen udvarolt Lolónak és úgy bánt vele, mint egy grófkisasszonynyal szokás. Loló boldog volt és kissé határozott kifejezéseit lehetőleg mérsékelte. Igyekezett igen figyelmesen végighallgatni Seregi lakásberendezéséről szóló előadását. Szakértő megjegyzéseket tett a butorok gondozásáról és

A vég kezdete.

— A képviselőház ülése. —

Árnyvati tudósítás.

Budapest, február 8.

Igazán nem tudni, hogy a bankvita mostani gyengesége haldoklás jele-e, vagy csak egy újabb hosszú vihar előtti szélesend. Nem tudhatni, hogy a vég kezdete-e, vagy a kezdet vége, ami a jelen esetben rendkívül nagy különbséget jelent. Ellenzéki körökből olyan hírek hallatszanak, hogy ami eddig történt, az csak bevezető volt, csak ezután következik az igazi harc: a záróbeszéd befejezése után a bankjavaslat részletes tárgyalásánál. Mások ellenben tudni vélik, hogy az ellenzék nem fogja tulzása vinni a dolgot, amire biztató jel, hogy igen sokan elálltak a zárószó jogától.

A mai ülést különben Kun Béla és Bizony Ákos beszélték végig nem valami nagy érdeklődés mellett.

Návay Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv bitelesítése után felolvassák az interpellációs könyvet, melybe újabban a következő bejegyzések történtek:

Lovász Márton az ó-becsei hitfelekezetek segélyezése tárgyában.

Ráth Endre a vágóhid-ráckevei vicinális építése tárgyában.

Madi-Kovács János az ingyenes népoktatási törvény végrehajtása tárgyában.

Pozsgay Miklós a vasut és hajó állomásokon kiadásra kerülő fogyasztási bécák tárgyában és

Haydin Imre a felföldi inség tárgyában. Az interpellációkra 2 órakor tér át a Ház. Következett napirend szerint a bankvita folytatása.

Kun Béla (Justh-párti) az első szónok. A kormánypart azt szeretné, hogy a bankvita már csak négy-öt hétig tartson. (Derűtség.) A kormánypart kivánságát azonban az ellenzék nem veszi figyelembe, hanem folytatja nemzet felvilágosító munkáját. Konstatálja, hogy a kormány programja megbukott, mert a készfizetéseket, amit programjába vett, elejtette. Ehelyett hozta a flotta-programot, óriási csatabajókat építünk és viszik erre a célra a milliokat Ausztriának.

Elnök figyelmezteti, maradjon a tárgynál.

Kun Béla: A munkapárti képviselőjelöltek nem mertek beszélni a választók előtt közös bankról, hanem ígérték a készfizetéseket. Hosszasan polemizál Rónay Jenő tegnapi beszédével, aki a függetlenségi pártnak az önálló bank

melletti küzdelmét kalandnak minősítette, csak azért, hogy azt lekiesinyelje.

Foglalkozik Tisza István gróf és Madarasi-Beck Gyula báró beszédével és szembe állítja a két politikusként a készfizetések felvételéről mondott szavait. Csodálkozik, hogy ennyi szembenálló vélemény megférjen egy pártban.

Horvay Lajos: Cseréljünk helyet!

Batthyány Pál gróf: Menjenek el!

Duka Géza báró: Ugy mint önöknek el kellett menni.

Justh Gyula: Aki azt mondja, hogy nekünk el kellett menni, tudva valótlanul mond. Ha feladtuk volna elveinket, még most is hatalmon lennénk. (Helyeslés balról.)

Kun Béla: Utal arra a memorandumra, melyet Justh Gyula terjesztett a király elé. Ez a legvilágosabban mutatja, hogy a függetlenségi párt inkább lemondott a hatalomról, mint az elveiről. A miniszterelnök kijelentette, hogy őt nem kötik terminusok, tehát minden skrupulus nélkül kormányoz rendeletekkel.

Behatóan és széles alapon foglalkozik a mezőgazdasági hitel kérdésével. Ezután felolvassa a törvényhatóságoknak az önálló bank felállítása érdekében a képviselőházhoz küldött feliratait.

Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a kormány tegyen részletes jelentést a bank váltótárcájáról és gondoskodjék a kisgazdák hiteléről.

Beszéde után Rónay Jenő személyes kérdésben röviden felszólal majd

Bizony Ákos kerül sorra. Szerinte a bankkérdés inkább politikai mint gazdasági kérdés. A függetlenségi párt kettéválásának is politikai oka a bankkérdés dátuma volt. Hogy a függetlenségi párt az önálló bankot komolyan akarta, bizonyítja hogy ott hagyták érte a hatalmat. Ezután a javaslat érdemét bírálja és szóvá teszi a készfizetések elejtését. Az ötödik szakaszból kijelenti, hogy az novum a magyar alkotmányban, ellenkezik annak szellemével és hagyományával. Ez a szakasz felesleges és hiábavaló. Nem fogadja el a javaslatot.

(Interpellációk.)

Ezután a vitát félbeszakítják és a holnapi ülés napirendjének megállapítása után áttérnek az interpellációkra. Pozsgay Miklós azt követeli, hogy a főváros összes hajó és vasuti állomásain és vámvonalainál árusítsanak fogyasztási bécákat. Az interpellációt kiadják a kereskedelmi miniszternek.

Haydin Imre interpellációjában kéri a földmivelésügyi minisztert, hogy Trencsén, Turóc Liptó és Arva vármegyék szegénysorsú tónépének, mely a múlt évi rossz termés folytán inségbe jutott, a felvidéki kirendeltség útján osszanak ki élelmiszert és vetőmagot.

Serényi Béla gróf földmivelési miniszter nyomban válaszol az interpellációra. Elismeri, hogy tényleg igen sürgős segítségre van szükség. Kijelenti, hogy előterjesztést fog tenni a minisztertanácsnak bocsásson sürgősen nagyobb összeget rendelkezésére, amit a nép felszámolására fordíthat.

A választ az interpelláló és a Ház tudomásul vették és ezzel az ülés három óra után véget ért.

A hadügyi albizottság ülésel Budapestről jelentik: A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma folytatta a tárgyalásait.

Elsőnek Sághy Gyula szólalt fel. Legnagyobb sajnálatára nem lát előhaladást a magyar nemzeti követelmények tekintetében, ezért nem fogadja el a javaslatot.

Chorin Ferenc behatóan foglalkozik a külügyi felszerelésekkel. Kijelenti, hogy nézete szerint a hadsereg fejlesztésére csakúgy, mint a tengeri haderőre. Kifogásolja, hogy a hadsereg összes berendezései és intézményei Ausztriában vannak elhelyezve. Egyébiránt a költségvetést elfogadja.

Miklós Ödön rosszalja, hogy a magyar honos tisztek száma még mindig kevés. Kivánatosnak tartaná, hogy a magyar csapatok parancsnokai lehetőleg magyar honosok legyenek. Bizalommal van a hadügyminiszter iránt, azért a költségvetést elfogadja.

Schönaich hadügyminiszter felvilágosításai után a bizottság a költségvetést általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalás során egyes pontoknál élénk vita fejlődött ki, amelyben Tisza István gróf is résztvett. Azt a módosítást ajánlotta, hogy a tenyészlovakat négy-öt évi szolgálat után bizonyos kedvezményes áron ismét a gazdák rendelkezésére bocsássák. A szolgálat után az anyag mindig csak javul.

Hoffmann Hugó altábornagy a vita folyamán felmerült kérdésekre adott felvilágosítást, azután a bizottság a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta.

A külügyminiszter a munkapárt klubjában. Budapestről jelentik: Aerenthal külügyminiszter ma este megjelent a nemzeti munkapárt

ahogy a jó társaságban illik, élénken érdeklődött Seregi viszonyai iránt.

Seregi megvallotta, hogy vőlegény, Loló komolyan gratulált és a menyasszony arcképéről megállapította, hogy nagyon boldogok lesznek. Seregi, akinek eleinte skrupulusai voltak, vajjon szabad-e ilyenkor tisztos polgári frigról beszélni, hálásan esőkölt kezét.

IV.

Egy hét múlva utazott el Seregi rendes nyári világjárására. Utána ment Loló. Vele az előrelátó férfiú amolyan szerződésféle megállapodást csinált. Egy tucat finom zefirbluzt rendelt neki és négy pompás nyári toalettet. Loló ezeket mind-magával vitte, ellenben otthon hagyta félvilági erkölceit.

Kint, szokatlan környezetben, a vasuti tabled'hote-nál és a tengerparti szállók előcsarnokaiban Loló diszkrét és finom volt, mint egy angyal, Seregi pedig előkelő, akár egy nagykövet. Csak boldog. Egy régi barátjával találkozott kiszállás közben és miután diszkrécióra kérte, ragyogó arccal mondotta neki:

— Most már neki merek menni a házasságnak. Azt hittem, egy hétig se állom ki, hogy mindig legyen valaki a szobámban. Félttem a családi élettől, a közösségtől. Ezt a társas utazást próbaképpen rendeztem. Kicsit bánt ugyan a lelkiismeret — az ember, mikor már vőlegény, rendesen nem rendez ilyen kirándulásokat — de majd az esküvő után, az első héten meggyónok mindent a feleségemnek.

A jóbarát sietett megnyugtani.

Seregi tehát megnyugodott és még egy hétig gyönyörben uszva járta a tengerpartot.

V.

A hetet pezsgős, mámoros éjjel fejezte be. A francia Hotelben magyar cigány játszott. Seregiék pezsgőt ittak, sokat és mint mindig, valahányszor szentimentális hangulat vett erőt, a menyasszonyáról beszélgettek. Loló, aki alapjában véve romlatlan kedély volt, nyárspolgári hajlamokkal és a takarékpénztárban harmincezer korona megtakarított pénzzel, zokogva borult a barátja keblére. Ellátta jó tanácsokkal és lelkére kötötte, hogy szeresse a feleségét. Legyen hozzá finom és nemes. Seregi könyezett. Együtt áradoztak tovább a legbájosabb, legédesebb menyasszony felől.

Még több pezsgő következett. Ilyenkor az ember bolondságokat követel. Seregiék is halatlan meggondolatlanságra ragadtatták magukat. A mámor és a szentimentalizmus egy végső rohamában elhatározták, hogy ezentul hüek lesznek a mit sem sejtő szegény kis menyasszonyhoz.

— Esküdj meg — mondotta Seregi Lolónak. És Loló megesküdt.

Seregi pedig azonnal küldött egy táviratot a leánynak. A távirat választékos hangú bizonyítéka volt Seregi rendithetetlen szerelmének. Szegény menyasszony nem tudta mire vélni, mikor megkapta.

Seregi mindezek után fölemelő önérzettel

fizetett és a számlát gondosan eltette a tárcájába. Azután kocsiába ültek és kihajtottak a hüs, rózsaszín hajnalba.

VI.

Hüs, rózsaszín volt a hajnal, Loló pedig elragadó. Finom, fehér, illatos és mámorral teli. Seregi a haját csókolta és csak akkor döbbsent meg, amikor negyedórai kocsi után elhaló hangon szólt a leány:

— Most pedig gyerünk haza.

— Nem, fiam — felelt Seregi. Te menj haza, én pedig szobát veszek. Hisz tudod ... az eskü ...

— Az eskü hülyeség — felelt Loló megdöbbsentően brettli stílusban. Be voltunk rugva. És hazamentek.

VII.

Seregi másnap semmire sem emlékezett, csak az esküre. Amelyet gyalázatosan megszegtek. Komoran járkált és keserű szemrehányásokkal illette a leányt. A leány álmosan felelt, a férfi pedig kijelentette, hogy néhány órára visszavonul. Meg fogja gondolni, mi a kötelessége ilyen esetben egy gentlemannek.

Es meggondolta. Még aznap hosszú levelet írt a menyasszonyának, kifejtve, hogy a házasság nem neki való intézmény és e szent institúció ellen a tegnapi távirat elküldése és a mai levél közötti időben oly súlyosan vétett, hogy le kell vonnia a következményeket. A levél egyébként van szerencsémlel kezdődött és kézcsókkal végződött. Belül nagyon finom volt, tarkítva három angol és öt francia idézettel.

klubjában. A külügyminisztert *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnök fogadta, majd *Eszterházy* Pál osztálytanácsos elkalauzolta a termekben. A miniszterelnök a párt több tagját bemutatta *Aerenthal*nak, aki szívélyesen elbeszélgetett a képviselőkkel.

Körbe — körbe.

(„Ne bánts a kerületemet!” — *Parlamentesdi az aradi közgyűlésen.*)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 8.

Aradváros törvényhatósági bizottsága ma azzal tetszelgett magának, hogy ő éppen olyan könnyelműen és komolytalanul gondolkodik a feladatai felől, mint a magyar parlament. Obstrukcióval, névszerinti szavazással, fél és egész mértföldes beszédekkel pocskoltak el másfél órát tisztességes polgári foglalkozású emberek a saját idejükből csak azért, hogy a szótengert körben meguszva ugyanott kössenek ki, ahonnan elindultak. És mindez egy látszat, egy tüntetés kedvéért. Hadd lássák a választók, hogy a kerületek nem mostohák, van aki gondoskodik róluk. Ennek a partikuláris széthuzásnak lehetetlen és teljesen jogosulatlan voltát vezető helyen bizonyítjuk be. Itt a közgyűlési krónika ismertetésének kapcsán rá kell mutatnunk arra, hogy az állatvásártér áthelyezésének kérdését másfél óráig csepülték, forgatták és rostálták, anélkül, hogy az ügy érdemében akár egy szemernyivel is több történt, mint amennyit a szomorú és rideg érdek-politizálás nélkül is elvégezhetett volna a közgyűlés. Helyénvaló a vita és az érdeklődés ott, ahol az valamely ügyet előbbre visz, de azért másfél órát eltölteni, amit úgy sem akar még az ellentétes álláspontot elfoglaló kisebbség sem, az sem nem érhető, sem nem egyeztethető össze Aradváros törvényhatóságának céljaival.

Nincs a közgyűlésnek egyetlen tagja sem, aki elvi ellensége lenne iparnak, kereskedelemnek, nincs senki, aki olyan érdekekért küzdene, mely ennek az iparos és kereskedő város teher viselő polgárságának érdekeivel ellenkeznek. Tehát a közgyűlés nem is foglalhat állást az iparosokkal és kereskedőkkel szemben, ha ezek vagy hivatott képviselőik valamire azt mondják, hogy az nekik hasznos és célszerű. Annál kevésbé teheti azt olyankor, mikor ezek nem is kérnek egyebet, mint, egy őket egzisztenciájukban érintő kérdésnek, egy hónapra történendő elhalasztását.

Ha tehát senki sem akarja, mert nem akaratja az említett társadalmi osztályok kárát, akkor mire való volt a másfélórás obstrukció, az idő és erőpazarlás? Oly mindegy hogy az állatvásártér márciusban vagy áprilisban helyezik át, hogy ezért olyan vehemenciával harcba menni, mint azt egyes szónokok tették valóban felesleges és méltánytalan.

Az érdekeltek egy havi halasztást kértek, a közgyűlés a múlt hónapban már ugyanis kimondotta, hogy az áthelyezést elhalasztja az óvártéri építkezések megkezdéséig ha a berendezési költségeket az érdekeltek viselik, nem ment volna tönkre a város, ha a mai vita mögül kiáltó kerületi versengés káros létezéséről nyíltan nem is kellett volna tudomást vennünk.

A többség megadta a kérdés érdemleges eldöntésére a halasztást és a polgárság ismét szegényebb lett egy illuzióval. Aki azt hitte, hogy a közgyűlés a város egyetemét képviseli az esalódott. Egész nyíltan kibontakozott ott ma, a *klikkrendszer*nél is *veszedelmesebb kerületi érdekelletét.*

Ez a mai közgyűlésnek a története, mely részleteiben így hangzik:

Az állatvásár-tér áthelyezésének kérdése került tárgyalásra és ezzel kapcsolatosan *Domány* József és társainak továbbá *Schwarz* Jenő dr.-nak indítványai.

A tanács javaslatát ismertető, *Löcs* Rezső gazdasági tanácsos bejelentette, hogy a múlt ülés határozatának az érdekelttség nem tett eleget és nem fizette be az óvár-téri állatvásártér berendezési költségeire szükséges 13 ezer koronát, de jelentette azt is, hogy *Domány* József és társai egy havi halasztást kértek erre, mert úgy hiszik, hogy a berendezés a mérnöki hivatal költségvetésénél olcsóbban is elkészíthető lesz. Indítványozta, hogy a közgyűlés adja meg a halasztást.

Előbb *Mittner* József majd utána *Szalai* Arnold dr. szálltak szembe a tanácsi javaslattal. *Szalai* indítványt is nyújtott be és kérte, hogy a közgyűlés nyomban határozzon az áthelyezés felett.

— A város érdeke, — ugymond — hogy a vásár áthelyeztessék és ezt az érdeket nem lehet kerületekre osztani...

— Csak III-ik kerületre — kiáltják többen közbe.

— nem lehet — folytatja *Szalai* — az iparosok és kereskedők kedvéért megtérni a régi helyén a vásárt, mert először az ipar és kereskedelem ugyanis pang és ezzel nem használunk neki, továbbá azért sem, mert tartozunk a királynak azzal a tisztelettel, hogy ne a nevével elnevezett téren tartsuk a marhavásárt.

Szalai hívei tapsoltak ennek az argumentumnak.

— A külföldön mindenütt a vágóhid mellett van az állatvásár — mondotta a szónok.

— Sorolja fel ama városokat — zugják a jobboldalról.

— Az Óvár-tér addig nem épül ki, míg a vásárt ott tartják — mondja a felhívásra feleletül *Szalai* és kérte indítványa elfogadását.

Zugás, láрма és kiabálás keletkezik a teremben. Az elnöklő polgármester folytonosan csenget. Egyszerre hárman is akarnak beszélni.

— Szavazzunk, szavazzunk — kiáltják sokan.

Zima Tibor és *Szalai* dr. ívet köröznek, hogy névszerinti szavazásra husz aláírást gyűjtsenek.

— Ha névszerinti szavazás lesz, akkor este tizig obstruálunk — kiáltja *Faragó* Rezső és már is utnak indul, hogy szervezze az obstrukciót.

Még együtt sincs a husz aláírás és az obstrukció biztos jelei megállapíthatók.

— Ha *Szalai* dr. indítványát fenntartja, akkor én is kérem, hogy az az indítvány, melyet az áthelyezés ellen még tegnap beadtam, tárgyalassék, — szólalt fel *Schwarz* Jenő dr.

— Az tárgytalan — magyarázta a polgármester, mert a tanács halasztó indítványt tett.

— Nem tárgytalan — kiáltotta *Müller* Károly — mi is értünk a dologhoz,

— Azt kérdezem, adja-e a jogot a szóláshoz a polgármester ur, vagy nem? — kérdezte *Schwarz* dr.

— Szavazzunk, — zugták *Szalai* dr. körül.

— Beszélhet a bizottsági tag ur, mondotta a polgármester, de előbb más jelentkezett szólásra. Ez a rend és erőszakoskodás itt mit sem használ.

Nagy láрма között emelkedett szólásra *Schwarz* Zsiga, hogy a tanács javaslata mel-

lett beszéljen. Türelmetlenül hallgatták, de az áthelyezés ellenes mozgalom megindítója nem hagyta magát és melegen védte az óvártéri érdekelttség igazait.

Utána kezdette meg *Schwarz* Jenő obstrukciós szónoklatát. Félóránál tovább fejtegette, hogy mennyire közérdek az óvártéri állatvásár és arról igyekezett meggyőzni a közgyűlést, hogy az egész kereskedelmi forgalom megszűnik, ha a vásár a vágóhid mellé kerül. Hivatkozott a polgármester kijelentéseire, melyeket a náta járt deputációnak tett és amelynek megígérte, hogy a vásárt nem helyezik át, míg az Óvártér ki nem épül. Kéri, hogy a vásárt hagyják meg a mai helyén és a város viselje a berendezés költségeit. Ezt a kijelentést az egész közgyűlés egyhangulag lezugta.

Magán és közérdek mennyiségbeli finom különbözetét mérte le a közgyűlés hangos nevetése közben *Nesner* Aladár, aki megállapította, hogy amíg az érdekeltek azt hitték, hogy a berendezés csak néhány száz koronába kerül, addig magánérdeknek mondták a vásár helyét, mihelyt megtudták, hogy 13 ezer korona, rögtön közérdekké léptették elő. Különben sem pártolta a tanács indítványát, mert szerinte a kereskedelemre és iparra mindegy, hogy egyszer egy héten hol van az állatvásár. Az Óvártér környékén levő üzletekben úgy sem vásárol az a közönség, mely az állatvásárra jön, mert az a Maros partján megy és tér vissza.

Utána a főobstruktor, *Faragó* Rezső állott fel szólásra.

— Szavazzunk — hangzik a tipikus kiáltás.

— Ha *Szalai* névszerinti szavazást kér tölje az obstrukciót is — vág vissza *Faragó*, beszédébe kezd és a tanács javaslata mellett érvel.

— A polgármester a saját szakállára vetette fel azt az ötletet, hogy az érdekeltek viseljék a berendezés költségeit.

— Nincs is szakáll a polgármesternek — kiáltják *Faragó* felé.

— Az nekem mindegy és még sem járja, hogy itt széttépik a várost kerületekre és a polgársággal még külön megfizettetik, ha valamely jogos igényét kielégítik. Ezután hosszasan magyarázta, miért kell a vásárt meghagyni a mai helyén.

Kis Ferenc, majd utána *Mülek* Lajos dr. beszéltek. *Mülek* dr. rámutatott arra, hogy a múlt hónapban a közgyűlés az áthelyezés ellen nyilatkozott és kérte a közgyűlést, hogy ne kerületi szempontokból ítélje meg a kérdést.

Varjassy Lajos polgármester meleg szavakban kelt az óvár-téri érdekelttség védelmére és emlékeztette a közgyűlést, hogy a múltban két alkalommal áthelyezték onnan a vásárt, de mindannyiszor újból visszahelyezték. Kérte a tanácsi javaslat elfogadását.

Türelmetlenséggel fogadták *Reinhart* Gyulát, akit azonban a zaj nem tántorított el a szótól.

— A kisiparosok, a csizma készítő szájából akarja *Szalai* dr. kivenni a kenyeret a vásár áthelyezésével és nem gondolja meg, hogy azok minden pénteken a vásárra jövőktől árulnak. A III. kerület képviselői a kis emberek ellenségei, noha a kerületben az ellenkezőt hangoztatták. Taps és éljenzés fogadta ezt a találó érvet.

Végül *Adler* Andor a közgyűlés méltányosságára apellált és ezt fejtegette, hogy a kis kereskedők és kisiparosok tönkre mennek, ha a vásárt rögtönösen áthelyezik és nem adnak nekik elég időt az új berendezkedésre.

Ezzel kimerült a szónokok sora és névszerinti szavazás utján 48 szóval 22 ellen a tanács javaslatát fogadták el.

A vásártér áthelyezésének kérdésében tehát mégis csak a jövő hónapban döntenek.

Nyers arany bányamunkások beleiben.

— Ujabb leleplezések Brádon. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 8

A múlt évben az *Aradi Közlöny* több cikkben foglalkozott azokkal a nagyobb lopásokkal, amelyek a *brádi* híres aranybányában történtek. Ismertették, hogy a bányamunkások a nyers aranyat a végbelükbe rejtik, mert csak így tudják kicsempészni a tárnából.

Most minden képzeltet fölülmuló ilyen lopás történt.

A rudai 12 apostol bánya *gurabárczai* üzemében sok megbetegedés történt, amiből a tisztviselők arra következtettek, hogy ismét loptak a munkások, s pedig úgy hogy a végbelükbe rejtették az aranyat. A napokban az igazgatóság elrendelte, hogy a munkásokat addig nem szabad kiengedni, amíg be nem áll annak szükségessége, hogy félreeső helyet keressenek fel. Ilyenkor szokták megállapítani, hogy elrejtve a munkás belébe nyers aranyat. A vizsgálatnak meglepő eredménye lett: egy munkás altestéből tíz és fél centiméter hosszú és 6 centiméter átmérőjű nyers arany került így elő. A bányászt átadták a hatóságnak.

A bányatársaság különben felhasználja azt az alkalmat, hogy most Hunyad megyében miniszteri biztosok vizsgálják. A miniszteri vizsgáló bizottság jelenlétét a Rudai Tizenkét Apostol bányamű vezetősége kedvező alkalomnak találta arra nézve, hogy megismételje panaszát az aranycsempészés nagy arányai miatt.

A vállalat már évek óta panaszkodik, hogy aranytermelésének egyötödét ellopják és a tolvajokkal, de különösen az orgazdákkal szemben tehetetlen. Az orgazdák valóságos kartell köztöttek és a sztanzsai beváltók vezetése alatt működnek. A hatóságok pedig nem törődnek a dologgal, közönyösen nézik a bünszövetkezet működését. Egyes vidékeken a pénz helyett valósággal a lopott nyersarany van forgalomban, különösen a korecsmákban. A bányamű vezetősége felírt a belügy- és a pénzügyminiszterhez és kérte azok védelmét a lehetetlen viszonyok ellen. A zalatnai és abrudbányai kincstári fémbeváltók a bányavezetőség kérelmére mellékeltek a múlt évi beváltási jegyzéket, a melyek szerint a beváltott arany egy ötödresze üzemén kívüli bányákból került ki. A 12 Apostol vezetősége most azt szerethé elérni, hogy a vizsgáló bizottság terjessze ki működését Brád vidékére is és vizsgálja meg, hogy a közigazgatási hatóságok mulasztásai mennyiben segítik elő az aranylopást. A vállalat egyik megbízottja ebben az ügyben a fővárosba utazott.

Supilo Wekerle ellen. Zágrábból jelentik: A horvát tartományi országgyűlésen ma a vasuti pragmatikára vonatkozó akták előterjesztéséről szóló sürgős javaslat volt napirendre kitűzve. *Sztarcsevics* dr. a magyar imperializmus ellen irányuló éles kirohanással bírálta a magyar horvát kiegyezést. Majd *Supilo* hosszabb beszédben azt a kijelentést tette, hogy a vasutas pragmatika nem olyan csapda volt, amelyet a magyarok vetettek a

horvátoknak, hanem úgy a magyarokra, mint a horvátokra reákvényszerítették. 1907-ben létre kellett hozni az osztrák magyar kiegyezést. Wekerlének ehhez szüksége volt a horvát konfliktusra, hogy a függetlenségi elemekkel az osztrák-magyar kiegyezést elfogadtassa. Ez volt a vasutas pragmatika előjátéka. Csak úgy jöhetett létre az osztrák-magyar kiegyezés, hogy Magyarország és Horvátország között elvetették a viszály magvát. Ez egyedül Wekerle büne.

Az Arad-Csanádi Vasut igazgatósági ülése.

(A tisztviselők helyzetének javítása. —
A brádvidéki széntelepek eladása.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 8.

Az *Arad Csanádi Egyesült Vasutak* igazgatósága ma délelőtt *Zselenski* Róbert gróf v. b. t. t. elnöke alatt igazgatósági ülést tartott, melynek főtárgya a társaság tisztviselői nyugdíjszabályzatának módosítása volt oly irányban, hogy a tisztviselők ezentúl ne csak törzsfizetésük, hanem lakpénzük után is kapjanak nyugdíjat, vagyis a lakpénz a nyugdíjalapba beszámíttassék. Az igazgatóság ily értelemben is határozott.

Zselenski Róbert gróf megnyitván az igazgatóság ülést, szívélyes szavakkal köszöntötte a megjelenteket, s külön is üdvözölte *Dániel* Tibor bárót, ki mint újonnan megválasztott igazgatósági tag, első ízben vett részt ez alkalommal az igazgatóság ülésén. Meleg szavakkal emlékezett meg az elnök aztán arról, hogy a társaság egy igen buzgó tisztviselőjét, *Vas* Gusztávot, ki a vasut alapítása óta annak fáradhatatlan, lelkes munkása, akit mindenki tisztelete és becsülése méltán környez, ő Felsőge a *Ferenc* József rend lovag keresztjével tüntette ki. Indítványozta, hogy az igazgatóság is nagyrabecsülésének adjon ez alkalomból kifejezést érdemes tisztviselője iránt, s ezt jegyzőkönyvében fejezze ki.

Dániel Tibor báró meleg szavakban, é tékes és nagy szónoki készséget tanúsító beszéddel válaszolt az elnök üdvözlésére.

Fábry dr. vezérigazgató minden részletre kiterjedő előadás keretében ismertette és taglalta azután a nyugdíjkérdést és előterjesztette a nyugdíj választmány ide vonatkozó javaslatát.

— A fixfizetésű hivatalnokok között általános a törekvés, hogy a nyugdíjintézmények akkép alkottassanak meg, miszerint a nyugdíj ne csupán a fizetés, de a lakpénz után is adassék. Nem méltányos dolog, hogy a működő tisztviselőnek van lakpénze, a nyugdíjasnak ellenben nincs, holott a lakás elsőrendű élet-szükséglet, amit a nyugdíjas tisztviselő, aki évtizedes működésével rászolgált a jól megérdemelt pihenésre — egyáltalán nem nélkülözhet. A tisztviselők ezen törekvése visszhangra is talált és a kérdés különböző statusokban különböző módon oldott meg. Az osztrák és magyar államvasutaknál és a magyar helyi érdekű vasutaknál úgy igyekeztek megoldani a kérdést, hogy a fizetésnek bizonyos százalékát (20—15%) adták meg lakás nyugdíjpótléknak. Az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága ettől eltérően már 15 évvel ezelőtt az egész lakáspénznek azon percentjét állapította meg nyugdíjpótléknak, amely percentet fizetése után érdemelte ki az illető tisztviselő, ezt a kedvezményt azonban az *Acsev.* 1895-ben az azontul kinevezett tisztviselőkre nézve

visszavonta. A nyugdíjszabályzatnak ezt a rendszerét fogadták el a németországi vasutak, továbbá Arad és Sopron vármegyék és Budapest székesfővárosa is. Indítványozza, hogy az igazgatóság a nyugdíjszabályzat ily irányú módosítását határozza el, még pedig annál inkább is, mert ezen kedvezmény régebben az *Acsev.* tisztikarának már megadatott s azt jelenleg is élvezik mindazok, akik 1895. előtt nyertek kinevezést s így csak egy méltánytalan és ellentétre okot adó helyzet szüntettetik meg, hogy egy tisztviselői karban a tisztikar egy harmad része az (1895. év előtti) más elbánásban részesítenessenek, mint az újabbak. S megadható e kedvezmény annál inkább is, mert az *Acsev.* nyugdíjalapja, mely 2.700.000 koronára szaporodott fel s tetemes évi felesleggel bír, ezen általánosítást immár megbirja annál inkább is, mert a tisztikarnak és a vasutnak e kedvezményvel szemben előirandó több befizetési tetemesen emelni fogják a nyugdíjalap tőkét.

Az igazgatóság egyhangulag hozzájárult a nyugdíj választmány indítványához.

Az *Acsev.* igazgatóságának mai határozata, amely a nyugdíjazott tisztviselők lakáskérdését nobilesan és humánus liberálizmussal megoldáshoz juttatta, minden dicséretet megérdemel. Méltán keltheti fel a tisztviselői karban a legnagyobb mérvű ragaszkodás, odaadó buzgó munkásság és a hála érzetét a vasut iránt. Az igazgatóság szívében viseli tisztviselői érdeket és nem marad érzéketlen szociális bajaikkal szemben. Bizonyítja ezt a mai intézkedés is, mely a vasut pénztárának is bizonynyal számbavehető megterhelésével jár ugyan, de ez mellékes körülménnyé válik, amikor a tisztviselők sorsának javításáról van szó. A nyugdíjszabályzat módosítása körül nagy érdeme van *Fábry* Sándor dr. vezérigazgatónak, aki humánus megértéssel igyekszik a tisztviselőknél segítségére lenni.

Az igazgatósági ülés további tárgya a társulat brádvidéki széntelepeinek eladása volt. A széntelepek megvásárlására az *opciót* egy budapesti előkelő ügyvéd közvetítése mellett bizonyos *lütich* (Belgium) konzorciumnak adták meg hat hónapra.

Az ülés az elnök elterelésével ért véget.

Az igazgatósági ülésen a következők jelentek meg:

Zselenski Róbert gróf elnök, *Mesko* László dr. és *Urbán* Iván alelnökök, *Bohus* László báró, *Libits* Adolf udvari tanácsos, *Margittay* József miniszteri tanácsos, *Csernovics* Diodor dr., *Fábián* László, *Dániel* Tibor báró, *Purgly* János, *Hervay* István, *Jankovich* Lőrinc, *Hegedüs* László, *Neufeld* Károly, *Galambos* Ignác dr. és *Fábry* Sándor dr. vezérigazgató.

VÁROS ÉS MEGYE

Berendelés szolgáltatottak. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés elrendelte, hogy *Billich* Miklós ideiglenesen nyugalmazott pénztári ellenőr három napon belül foglalja el állását, mert a polgármester arról értesült az *Aradmegyei takarékpénztár* igazgatóságától, hogy *Billich* az intézetnél négyezer koronával fizetett állást foglalt el, tehát nem lehet munkaképtelen. A közgyűlés elrendelte *Billich* nyugdíja beszüntetését is.

Megszavazott és megtagadott segélyek. A törvényhatósági bizottság előtt ma több segélykérvény feküdt. A zsidó hitközséget felszólította a közgyűlés, hogy mutassa be számadásait és a szükséghez mérten dönt majd a kérelem teljesítése felett. — *Komjáthy* Jenő művének kiadását száz koronával, a mosztári magyar kultúregyesületet szintén száz koronával támogatja

a város. A hentes ipartestület belgrádi tanulmány utját nem hajlandó a törvényhatóság elősegíteni és ezért a segélykérvényt elutasította.

A loavató bizottság megalakulása. A törvényhatósági bizottság a loavató bizottság elnökévé Szalay Antalt, tagjaivá, Nikolits Sándort, Szántay Bélát és Odray Antalt választotta meg.

Vádak

egy tanár és felesége ellen.

— Földes Miklós nyilatkozata. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 8.

A nagykanizsai állami polgári leányiskolához tavaly helyezték át Földes Miklós volt aradi tanárt és nejét, Földesné Valkovszky Olga tanárnőt. A városban az emberek egykettőre nemcsak azzal jönnek tisztába, hogy a társadalom új tagjai hogy ruházkodnak, adnak-e zsurt, mit esznek, hanem azzal is, hogy mit olvasnak. Földesékről már ott tartózkodásuk első-második hónapjában híre járt, hogy képzett, a saját szakjukban elsőrendű tanítók, kik emellett radikálisan szabadgondolkodók is és ebből az iskolán kívül nem csinálnak titkot. Az iskolában azonban a tanítók magánélete is felügyelet alatt áll és minden államiság dacára igen erős egyházi felügyelet érvényesül.

Az iskolának Valiburszky Antal az igazgatója és nem elég erélyes ember, hogy mindezeket visszautasítsa. Mióta a Ferenczrendiek reformálták és a kanizsai franciskánus zárdába új emberek jöttek, vallásoktatással foglalkoznak s övék a plébánia. Földes Miklós és a felesége komoly tanárok, akik miatt panaszkodtak a városi közgyűlésen is, hogy szigorúan osztályozzák a gyermekeket és tudást követelnek tanítványaiktól. Ezt az elégedetlenséget éhajtotta felhasználni Benedek Paskál, a megreformált Ferenczrendi szerzet egyik tagja és a rendház láttamozásával följelentést küldött Földesék ellen Király Elek hahóti espereshez, az egyházkerületi tanfelügyelőhöz. Benedek Paskál Földes tanár ellen való vádjait így csoportosítja.

1. Midőn a tanítványokat templomba vezet, közömbös arccal ül az istentisztelet alatt.
2. Egy izben kiment a templomból és cigarettázott.

Földesné ellen több pontból álló vádat emelnek, ezek közül a súlyosabbak a következők:

1. Történelmi órán elítélően nyilatkozott az inkvizíció „förtelmeiről.” 2. Azt mondta, hogy Jézus Krisztus szegény zsidó családból származik.

E följelentésre az egyházkerületi tanfelügyelő eljött Kanizsára és módját ejtette, hogy egy hittanórán a gyermekekkel beszéljen, erre aztán a följelentést elküldte Hornig báró veszprémi püspöknek, innen pedig az a közoktatásügyi miniszterhez került, ki utasította Ruzicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelőt, hogy vizsgálatot indítson. Ruzicska tanfelügyelő szombaton Kanizsán járt és a Földesék elleni vizsgálatban a gyermekeket a szent Ferenczrendi plébános jelenlétében hallgatta ki, azután természetesen a vádolt tanárokkal jegyzőkönyveket vett fel.

A vizsgálatból már annyi kiszivárgott, hogy a tanárnő a dogmákat soha nem érintette és soha az ellen sem volt kifogása, ha a növendékek történelmi ismereteiket kibővítették azokkal az adatokkal, melyeket a hittanórákon tanultak.

A Ferenczrendiek helyi rendházának plébánosa szerint a följelentő Benedek Paskál atyát az indította elhatározására, hogy jelentkezett nála egyik tizesztendő növendéke azzal a kijelentéssel, hogy Földesné előadása sérti az ő vallási meggyőződését.

A vizsgálatról Földes tanár így nyilatkozott:

— A vizsgálat anyagát annak befejeztéig sajnos, el nem árulhatom, mert azt zokon venné a királyi tanfelügyelő ur. A hajsza történetéhez azonban, ha már az nyilvánosságra került, hozzájárulok néhány indifferens, de az esetre nézve eléggé jellemző adattal. Benedek Paskál hitoktató november végén tette meg első följelentését feleségem ellen. Benedek akkor még szabadon járt kelt és tanította a vallást, de aki iratát elolvasta, az könnyen megállapíthatta belőle, hogy ez az ember most már rövid idő alatt be fog kerülni valami — szanatóriumfélebe... A páter bámulatos bor-nírságokat halmozott össze és hihetetlen bizonyítékait adta történelmi és bibliai tájékozatlanságának. Így vallási sérelemnek nevezte azt, hogy feleségem magyarázata szerint Jézus szegény zsidó családból származott, hogy Jézust nagy tudományúnak és bölcsnek mondta; antikaolikus beszédnek azt, hogy a keresztrefeszítés Jézus idejében lealázó büntetés volt, mint ma az akasztás. — Ezenkívül felsorakoztatva logikátlansággal néhány olyan naiv állítást, amelyek bizonyítását most meg sem merték kísérelni.

December 1-én felkerestem Börzsey Tivadar plébánost. Benedekkel nem tárgyalhattam, mert láttam, hogy teljesen beszámíthatatlan. Nem is fogadtam már a köszöntését sem. Börzseyt hívtam fel tehát, hogy feleségemnek elégtételt adjon az igazságtalan meghurcolásért. A plébános mindent Benedekre akart hárítani, én azonban figyelmeztettem őt, hogy osztozik a felelősségben, mert a följelentést Benedek a plébánia nevében tette és Börzsey is aláírta. „Majd beszéllek Benedekkel,” így akart a plébános megnyugtatni.

Figyelmeztettem a plébánost, hogy feleségem Jézust az emberiség legnagyobb és legnemesebb tanítójának nevezte, akinek tanítása az örök szeretet forrása.

— Tudok erről, szölt itt Börzsey. Csak hogy öngyásága megfeledezett két dologról. Először is nem tanította azt, hogy Jézus isten, pedig a kat. egyház ezt így tanítja. Elmosolyodva válaszoltam:

— Panasz tárgytalan, plébános ur. A feleségem nem hittant, hanem történelmet tanít. Növendékei különböző felekezettűek, az iskola pedig állami. Dogmát tehát nem magyarázhat, nincs is jogában.

— Különbö — folytattam akkor — ha Ön ilyen frappánsan nem is árulja el, úgy is tudtam, hogy feleségem tanítónői működésében mennyire kifogásolják Önök azt, hogy a gyermekek között helylyel-közzel, mondhatnám: elég gyakran megnyilatkozó antiszemizmust minden erejével igyekszik elfojtani. Tudom, hogy ez nem egyezik meg az önök intencióval, de — bocsánat, egy tanítónő nem hirdethet az iskolában progromot. Nemesak azért, mert feleségem érzelmi világában a vallási elfogultság és türelmetlenség ismeretlen, hanem azért is, mert ha feleségem épen olyan antiszemita volna, mint önök, akkor sem érezné magát feljogosítva arra, hogy katedrájáról a vallási villongások bolond magvait hintse széjjel. Tudja-e plébános ur, hogy erre a hitoktatónak nincs joga?

Ezt igen erős hangsúllyal kérdeztem. Börzsey azonban mintha a kérdést meg sem értette volna, adós maradt a válaszszal; ajtatos arccal, monoton bangon hajtogatta:

Jól van kérem, majd meglátjuk, majd meglátjuk. Majd arra kért, birjam türelemre a feleségemet legalább addig, míg a vizsgálat véget ér. Akkor — ha a vizsgálat eredménye olyan lesz — megadják az elégtételt. Megkérdeztem, kikkel akarnak bizonyítani? A gyermekekkel és egyes szülőkkel, volt a válasz. Erre én megjegyeztem:

— Tehát csak gyermekkel, mert a szülők sem mondhatnak mást, mint amit gyermekeiktől állítólag hallottak. — Amde hiszi-e plébá-

nos ur, hogy hetek után nem egészen megbízható alap a gyermek vallomása? Lelki fejlettségük és értelmi erejük, nemkülönben az emlékező tehetségük is gyöngé ahhoz, hogy hetek múlva kiélezett, kihagyozott, diplomátikus kérdésekre olyan szabatos és hű választ adjanak, amelyből kihámozhatók és teljes biztonsággal megállapíthatók volnának a magyarázat egyes kifejezései?

A plébános tagadólag intett.

— Tudom én, hogy a gyerek sokszor másnapig sem emlékszik pontosan. De nem is huzzuk mi ezt hetekig. Meg lesz minél előbb.

Börzsey megtartotta szavát. Nem húzta az ügyet hetekig, hanem rövid két hó és néhány napig... Is még ez sem volt elég idő ahhoz, hogy a kongregációban oly állítások nyilvános hangoztatására dresszirozzék szegény kisleányokat, a melyek beigazolják a rágalmat. Ennek a két hónapnak legfontosabb eredménye az, hogy Benedek Paskál szanatóriumba került...

Én, szerencsétlen, bűnös halandó pedig „közömbös arccal” ülök a templomban, mikor a növendékeket oda kell vezetnem. Igazok van a zárdai és a szanatóriumbeli vádlóimnak. Benem csakugyan nem keltenek áhitatot azoknak az igéi, akik inkvizíciót csinálnak ártatlan feleségem ellen, akik üldözésekkel, lelketlen és kereszténytelen hajszájokkal beteggé tesznek egy hivatásért élő-haló lelkes tanítónőt, akik felzaklatják lelki nyugalmát, elrabolják álmát és étvágyát! Igen, én ezeket közömbösen hallgatom, nem árulom el, mit érek irántuk, mit gondolok róluk. Ennél többet és magukra nézve kedvezőbbet azonban a páterek nem kívánhatnak tőlem.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Máv. Dalegylet f. hó 5-én d. u. 3 órakor tartotta meg a Pannonia szálló külön termében évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. A Hymnusz eléneklése után Csók Károly ügyvezető alelnök szép szavakban méltatta a dalegylet működését, majd Erdélyi Gyula titkár az elmúlt év eseményeiről számolt be, míg Kalmár Árpád pénztáros az egyület vagyoni mérlegét ismertette. Egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy a f. év július hó 1, 2. és 3-án Budapesten megtartandó országos dalosversenyen részt vesz és lelkesedéssel szervezett jegyzőkönyvi köszönetet Szablóczky Jánosnak, az egyesület agilis és fáradságot nem ismerő karnagyának. Az ujonnan megválasztott tisztikar a következőkép alakult: Elnök: Zerkovitz Rezső. I. alelnök: Csók Károly. II. alelnök: Brunhuber Ferenc. Titkár: Erdélyi Gyula. Pénztáros: Kalmár Árpád. Jegyző: Szentiványi Vidor. I. karnagy: Szablóczky János. II. karnagy: Galov Rezső. — Zerkovitz Rezső elnök lendületes szavakban köszönte meg úgy a maga, mint a megválasztott tisztikar nevében az egyület tagjainak irántuk érzett ragaszkodását, a gyűlést bezárja. A közgyűlés után a megválasztott tisztviselők tiszteletére az egyület tagjai társasvaesorát rendeztek.

(*) Felolvasó ülés. Az Aradi Jogász-Egyület f. hó 11-én d. u. 6 órakor az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár új palotájának dísztermében felolvasó ülést tart. Tárgy: Szöllösi Zsigmond. A helyettes ügyvédekről.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— —	151
Nyomda	— — —	151

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Sárga liliom, szimü. C) bérlet.
Péntek: Az obsitos, dalmü. A) bérlet.
Szombat: Balkáni hercegnő, operett.
 Rátkay Márton a Magyar és Király-Színház tagja vendégfellépéssel. B) bérlet.
Vasárnap: Luxemburg grófja, operett.
 Rátkay Márton fellépéssel. C) bérlet.
Hétfő: Hivatalnok urak, szimü. Rátkay Márton fellépéssel. A) bérlet.

* **Az arckép.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Földes Imre vigjátékát, *Az arcképet* ma este mutatták be a Magyar Színházban. A darab tetszett a közönségnek, habár nemsok irodalmi értéke van. Földes színpadírói rutinja azonban minden jeleneten meglátszott. A szerzőt sokszor hívták a lámpák elé.

* **Románok matinéja.** Az aradmegyei román nőgyűlet ma délután 6 órakor jól sikerült matiné rendezett a Fehér Kereszt-szálloda nagytermében, amely ez alkalomra egészen megtelt közönséggel. A műsor első száma Gyp Rococo című két jelenetes komédiája volt, amelynek előadásában különösen a két hölgy főszereplő Vasilov Hermina és Cioran Florica tűntek ki, akik a közönség elismerő tapsain kívül egy-egy pompás csokrot is kaptak. Ezután román nemzeti táncok következtek. Rendkívül bájos fiatal leányok és néhány fiatalember egy uri vonósbanda kísérete mellett nemzeti viseletben, nemzeti táncokat adtak elő, amivel szünni nem akaró tapsokat érdemeltek ki. Különösen tetszett a *Banul Maracine* nevű tánc, amelyet *Ardelean Lilly* vezetett rendkívüli biztossággal és könnyed graciozitással, *Bogdán Tóni dr.* a primitív pásztorsípon valóssággal művészi játékot produkált, úgy, hogy két ráadást is kellett játszania. A műsor befejezése hangulatos életkép volt.

* **Hideg a színház.** Napok óta hangos a zúgolódás a közönség körében, hogy a színházban lehetetlen néhány óráig megmaradni az influenza veszélye nélkül. A közönségnek kevésbé szegénylős része egyszerűen úgy segít ezen a veszedelmes mizérián, hogy téli kabátban nézi végig az előadást. A színházban észlelhető kellemetlen hideg reportóárbeli zavarokat is idéz elő. A társulatnak nemsok hölgytagjai, akik szerepükhöz híven sokszor dekoláltva mozognak a színpadon, hanem a férfiak is meghűlnek. *Wlassák Vilma* már teljesen berekedt a *A hegyek alján* premiérjét emiatt elhalasztották. Most *Novák Iréne*n is mutatkoznak a hűlés jelei. Ma este, „A szentliget” előadásán gyakran köhögési rohamai voltak; *Vass Jenő* és *Heltai Jenő* szintén influenzával küzdenek. Helyenvaló volna, ha a dírekeio ismert humanitását harmoniába igyekeznék hozni a közönség kívánalmaival, a tagok kérésével és a saját érdekeivel. Jóakarattal és gyümölcsöt termő áldozatkészséggel megszüntethetné azt a mizériát, amely a publikum és a társulat zúgolódását napról-napra jobban fokozza.

* **Előbb jön Ysaye** egy nappal mint azt eddig jeleztük. Azok ugyanis, akik résztvesznek a mérnök bálon, megkérték a hangversenyt rendező Weisz Leót, hogy az estély dátumát változtassa meg, nehogy az a bállal összeessék. A hangverseny tehát 24-én lesz, nem 25-én. Jegyek Weisz Leónál már csak csekély számban kaphatók. (Telefon 230.) 6951

* **Sárga liliom.** *Biró Lajos* nagyhatású drámája, a *Sárga liliom* holnap ismét színre kerül. A mesterien felépített, érdekes és izgalmas eseményű darab páratlan sikert aratott az aradi színházban. Az igazgatóságot több hely-

ről kérték fel, hogy illessze be a műsorba a Sárga liliomot s minthogy az e heti műsorváltozást szenved, az igazgatóság készséggel eleget tett a kérelemnek.

* **Az obsitos.** *Kálmán Jenő* nagyszerű daljátéka, *Az obsitos*, amelyet az elmúlt nyáron mutattak be Aradon osztatlan tetszés mellett, pénteken ismét színre kerül a régi jó szereposztásban.

* **Rátkay Márton vendégszereplése.** A budapesti Magyar-színház népszerű művésze, *Rátkay Márton* szombattól kezdve három estén át vendégszerepel az aradi színházban s mindhárom estén legjobb szerepeit játssza. Szombaton a Balkáni hercegnő-ben, vasárnap a Luxemburg grófja-ban és hétfőn a Hivatalnok urak-ban lép fel a kiváló művész. A három előadás iránt, amelyek rendes helyárok mellett bérletben mennek, már is városszerte nagy az érdeklődés.

* **Tíz kép az Urániában.** A látványosságok ritka gazdagságával szórakoztatja a publikumot az *Uránia* színház. Tíz szebbnél-szebb mozgóképfénykép, melyek előadása teljes két órát vesz igénybe, szerepel a műsoron, felölelve a kinematografia összes legújabb attrakcióit. Csak a képek címeit kellene felsorolnunk, hogy a közönség érdeklődése az *Uránia* műsorára terelődjék, annyira vonzó és érdekes számokkal dicsekszik a pazar fényű műsor. A sasfiók című dráma megkapó korhűséggel tárja elénk a nagy francia császárnak, Napoleonnal és fiának a Reichstadti hercegnek tragikus sorsát. A Pagenun című kép a legnagyobb hegedű virtuoznak, eseményekben gazdag életéből mutat be megkapó részletet. Nagy tudományos értékű felvételben látjuk a Skorpió természetrajzot és a gazdag műsor kényes izlésű többi száma is, méltán számolhat a közönség legteljesebb elismerő érdeklődésére. A nagyszabású program csütörtökön kerül színre és pénteken ismét új 2 óráig tartó premierben lesz része az *Uránia* közönségének. 175

* **A szerelem története.** (Az *Uránia* Magyar Tudományos Színház aradi felolvasása.) Tudósok és nagy írók mondták hogy az emberi élet alapja a szerelem. Kétségtelenül igazat mondtak, mert ha alaposabban megfigyeljük a napi élet mozzanatait, eseményeit, fölismerjük a világ mozgató rugójában a szerelemet. Az irodalomnak, a festészetnek s a művészetnek a szerelem ad életet s talán nem is olyan merészség azt állítani, hogy a szerelemnek sok esetben nagy része van a társadalmi, gazdasági és politikai alakulásokban. Schopenhauer csaknem az egész életét a szerelem problémájának megfejtésére szentelte s végül ő is csak arra a konkluzióra jutott, hogy az az egyetlen kérdés, amely a világon minden embert érdekel. A nagynevű filozófusok és írók közül mégis csak *Pekár Gyula* írta meg a legélvezhetőbben a szerelem történetét. Ő nem az akadémiák részére írta meg munkáját, hanem az emberek részére. Színes, változatos stílusát ragyogtatja *Pekár Gyula* „A szerelem története” című színművében, mely fővárosi bemutatója után most Aradon kerül előadásra. Az *Uránia* Magyar Tudományos Színház az aradi színpadon, az Apolló-színházban, holnap csütörtökön este fél kilenc órakor tartja meg A szerelem történetének premierjét. A szöveget, melyet több mint száz színes, vetített művészies kép és számos mozgóképfénykép illusztrálja, *Heltai Jenő*, az aradi Nemzeti Színház tagja olvassa fel. A komoly irodalmi nivóju előadás iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg a város közönsége között. 177

A leleplezett Trina

— A körösbányai családok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8

Többször írtunk arról az első pillanatban rejtelmesnek látszó esetről, amely Körösbánya környékét foglalkoztatta és amelynek híre az egész országot bejárta. A körösbányai kis román cselédleányról, Trináról most kiderült, hogy semmiféle ördögösség sem szállta meg és a mágneses csoda nem egyéb humbugnál.

Mint megírtuk, Trina apja azt állította, hogy minden hónap végen szállja meg a lányát a csodálatos vonzó erő. Tehát most kellett volna újból működésbe jönni a földöntuli erőknél. Tudvalevő, hogy a körösbányai zárda főnöke magához vette a leányt s egész január hónapban figyelte. Most kellett volna következni a csodának. A leány apja megfordult a zárda körül majdnem minden nap. A zárdafőnöknek ez gyanus volt, de megtett mindent, hogy leleplezze a dolgot, ha történni fog valami. A hosszú, széles folyosón az ablakokhoz mindennütt kisebb-nagyobb fa- és kődarabokat helyezt el, itt-ott egy darab szenet. Elhatározta, ha ezek megmozdulnak, elhivatja a kir. közjegyzőt is és jegyzőkönyvet vesznek fel róla. Időközben jelentették, hogy ott járt megint a Trina apja s azt mondta, hogy a csoda csak február 1-én kezdődik.

A házfőnök intézkedett arra nézve, hogy a lány apját úgy Lunkán, mint Körösbányán állandóan, éjjel-nappal figyeljék; a leányt ne engedjék, hogy az apjával érintkezhessek. Intézkedett aziránt is, hogy a leányt február 1-én titokban elvigyék a községnek egy távol eső részében lévő házba. A lány ott is aludt február 1-én való éjjel. Így várták a csodák működését, azonban így már sem a zárdánál, sem azon háznál, ahol Trina aludt, nem történt semmi. Az apa erős megfigyelés alatt volt egész éjjel, annyira, hogy a működést nem kezdhetette meg, a lányt meg annyira váratlanul érte az elköltöztetés, hogy új helyén, ahol nagyon vigyáztak rá, nem próbált semmit csinálni.

Mivel eddig a csodadolgok ideje 9 napig tartott, várták napról-napra a delej jelentkezését. De hiába. Az apa most már el akörta vinni a lányt minden áron. A házfőnök azonban cselédkönyvet váltott ki annak idején s ragaszkodik a 15 napi felmondáshoz. 15 nap múlva már elviszi az apa Trinát a zárdából, mert ott nem történik semmi különös Trinával. Érdekes, hogy az eddigi hívők hogyan adják okát annak, hogy elmaradtak a biztosan várt csodák. Azt mondják, hogy a mágneses erők a földdel kapcsolatos helyzetben működnek, tehát a zárda emeletén nem. Ugy, de azt nem tudták, hogy Trina már két éjjel ezeken a napokon is földszintes házban aludt, melynek padlózata sem volt, tehát Trina a földdel teljesen és közvetlen érintkezésben volt. A mágneses erők elmaradásának egy másik okát abban látják a csodában hívők, hogy az egészségi állapot változott az által, hogy Trina jobb kosztot evett, erőben gyarapodott, ami a mágneses erőket visszafelé fejlesztette.

Ez azonban csak néhány paraszt ember felfogása. A nép nagy része előtt most már teljesen tisztán áll, hogy a „csodákat” a Trina apja rendezte, mert szánalmat akart kelteni a leánya iránt. A szánakozókat aztán jól megpumpolta a kiváló üzleti érzékű paraszt.

HIREK.

A király Budapesten

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 8.

Fővárosi tudósítónk jelenti: A király ma délután negyed hatkor a nyugati pályaudvarra érkezett kíséretével. A kíséret Érsekújvárról táviratban értesítette a nyugati pályaudvaron a királyra várakozókat, hogy a felség nem száll ki a peronon, hanem a szalonkocsiból egyenesen az udvari váróterembe lép, tehát ott fogadják.

A királyt a vonatról való leszállásnál senki se segítette, még ellenben Paar gróf szárnysegédet két tisztviselő emelte le a kocsiból. A király ugyanis nem engedte, hogy Paar egyedül szálljon le.

— Le fog csuszni a lépcsőn, — mondta a király, amikor leszállt, s látta a nehezen mozgó szárnysegédet a lépcsőkön csuszakálni.

A felség intésére aztán két hivatalnok sietett Paarhoz.

A váróteremben Bárczy István polgármester és Boda Dezső főkapitány fogadta, akikkel egy-egy szót váltott, azután a kocsijába sietett.

A várban József főherceg és Augustus fenséges asszony fogadták a királyt. Érdekes, hogy a várba való beérkezésekor kis incidens volt. Tudvalevő, hogy amikor a király érkezik, az egész őrség fegyverben áll. A kapuban őrt álló altiszt a hidegtől elaludt és nem vette észre, amikor a felség kocsija elrobogott előtte. A felség hintóját követő kocsiból lettek figyelmessé arra, hogy a szokásos tisztelgés lemaradt. A felriasztott katona aztán, hogy mulasztását pótolja, utólag kiállította be a felség érkezését. A „gever heraus“ így már jóval később hangzott el és a tisztelgés akkor történt meg, amikor a felség már rég elhagyta a kaput.

A felség érdeklődött a tisztelgés elmaradása iránt s mosolygott, amikor elmondták neki az elaludt altiszt történetét. A felség már este 8 órakor nyugovóra tért.

Asszonyozott tiszthelyettes.

— Hajsza a szökevények után. —

Távirati tudósítás.

Arad, február 8.

A budapesti rendőrségen tegnap egy dult arca, jól öltözött uriember jelent meg. Az ügyeletes rendőrtisztet kereste. Elébe vezették és az idegen a következőket beszélte el:

Jakobovits Ábrahám ungmegyei alsódomonyi földbirtokos vagyok. Ezelőtt öt évvel megnősültem és boldogan éltem feleségemmel és két gyermekemmel. Imádom a feleségemet és elláttam mindennel, amit csak megkívánt. Gyakran majd minden héten bejárt a közeli Ungvárra bevásárolni. Soha semmi gyanusát nem vettem rajta észre. A múlt hó harmincadikán Eliz — úgy hívják a feleségemet — a két gyermeket is bevitte a városba. Azt mondta még este visszajönnek. De sem este, sem másnap délre nem érkeztek meg. Telefonáltam az anyósomnak, aki azt mondta, hogy náluk nem jártak, nem is látta őket. Rosszat sejtettem, az első vonattal bementem Ungvárra és jelentést tettem a rendőrségen. Ugyanakkor az ungvári 66. gyalogezred parancsnoksága is jelentette, hogy az ezred egyik tiszthelyettese, Valasek Károly eltűnt a városból. Csakhamar kiderült az összefüggés. A feleségemet a tiszthelyettes szöktette meg. A vasuti személyzet együtt látta őket felszállni a budapesti gyorsvonatra. Utánuk jöttem és most arra kérem a kapitány urat nyomoztassa ki detektivekkel, itt vannak-e a szö-

kevények a fővárosban, vagy sem. Nem sajnállok semmi pénzt érte. Még hozzáteszem, hogy a feleségem több ezer korona készpénzt elvitt hazulról.

A rendőrkapitány két detektívot megbízott a nyomozással, akik estére kiderítették, hogy a tiszthelyettes tényleg Budapestre jött az asszonyával és a gyermekekkel. A „Meteor“-szállóban vettek lakást és tegnapelőtt tovább utaztak Zürichbe. Jakobovits az első vonattal a szökevények után indult.

— Uj titkos tanácsosok. A király herceg *Hohenlohe-Waldenburg Clodwig* kamarás, szolgálaton kívüli viszonybeli őrnagynak, *Fiáth Pál* báró volt főispánnak, valamint *Vojnits István* báró országgyűlési képviselő, volt főispánnak a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— Berzeviczy Albert felgyógyult. Budapestről jelentik: *Berzeviczy Albert* állapota annyira javult, hogy ma délelőtt rövid sétakoosizást tehetett. Megjelent a Házban, ahol a képviselők élénk ovációval fogadták. A házelnök az elnöki irodába ment, ahol hivatalos ügyeket intézett el. Holnapról kezdve rendszeresen be fog járni a képviselőházba és elnökölni fog az üléseken.

— Változások a tábornoki karban. A hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja, hogy a király *Ludmann Gyula* határozatlan időre szabadságot altábornagynak, a honvéd főtörvénytörvények elnökének saját kérelmére történt felmentése mellett a *Lipótrend lovagkeresztjét* adományozta, egyúttal helyére *Klobucsár Győző* altábornagyot a kolozsvári 6. honvédkerület parancsnokát nevezte ki. *Klobucsár* helyére a király *Mareuzi Szerenó* őrnagy altábornagyot nevezte ki a 6. honvédkerület parancsnokává.

— A temesvári hadtestparancsnok Aradon. Ma délután Temesvárról Aradra érkezett *Seefranz Antal* temesvári hadtestparancsnok, a VII. hadtestparancsnoka. Tiszteletére ma este a központi szálló éttermében lakomat rendezett a tisztikar. A hadtestparancsnok péntek estig marad Aradon. Hadi előadást fog tartani a törzstiszteknek a tisztikaszinóban. Ugy tervezték, hogy *Frank Liboriusz* hadsereg felügyelő is Aradra jön most, azonban az ő látogatása elmaradt.

— Előléptetése. A földművelésügyi miniszter *Réthfalvi Gyula* aradi jószágigazgatósági számtisztet számellenőrré. *Gérits Károly* díjtalan számtisztet pedig fizetéses számtiszté léptette elő.

— Kitüntetett katonatiszt k. A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a felség a krassószörénymegyei árvizkatasztrófa alkalmával derekasan viselkedő több honvédtisztet kitüntetésben részesített. Amikor a nyáron Krassószörénymegyében az árviz pusztított *Vészits Gyula* és *Artner Sándor* lugosi 8. honvédgyalogezredbeli századosok, továbbá *Hanecker István* és *Méder Gusztáv* főhadnagy életük kockáztatásával több embert kimentettek a vízből. Ezért a király a két századosnak katonai érdemkeresztet adományozott, a két főhadnagnak pedig legfelsőbb elismerését fejezte ki.

— Főmérnöki kinevezés. A földművelésügyi miniszter a vizügyi műszaki tiszt személyzet létszámában *Hánn Alajos* kir. mérnököt az aradi folyammérnöki hivatal főtisztviselőjét a VIII. fizetési osztályba kir. főmérnökké nevezte ki.

— Üzérkedés a francia pénzügyminiszteriumban. Párisból jelentik: A francia pénzügyminiszteriumban nagyobb üzelmeknek jöttek nyomára. Több tisztviselő áruba bocsátotta a rendjeleket és dohányelárusítást szerzett pénzért. Valószínű, hogy holnap letartóztatják a gyanúsított hivatalnokokat.

— Képviselők afférja. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén szökevények kifolyólag affér támadt. Mikor *Kusa Béla* azt fejtette, hogy a kormánynak a készfizetések dolgában szenvedett veresége után kötelessége lett volna lemondani a jobboldalról, többen a Justh-párt felé kiáltottak:

— Önöknek muszáj volt elhagyni a helyüket!

Justh Gyula visszakiáltotta:

— Nem áll. Akik ilyet mondanak, tudva valótlant állítanak.

Janiga János ezt a megjegyzést magára nézve sértőnek találta és megbízta ifj. *Erdélyi Sándort* és *Vojnits Sándort*, hogy kérjenek magyarázatot Justh Gyulától. Justh azt válaszolta, hogy kijelentését, mivel az igazságot fogal magában, az első szótól az utolsóig fenntartja. Nagyon esudálkozik egyébként, hogy nyilvánvaló igazságok hangoztatására mindjárt megbízottakat küldenek hozzá. Az affér ezzel a nyilatkozattal befejezést is nyert.

Éjjel jelentik telefonon: A Justh Gyula és *Janiga János* közt felmerült lovagias ügyben *Janiga* megbízottai ifj. *Erdélyi Sándor* és *Vojnits Sándor* képviselők a következő levelet intézték felükhöz:

Kedves Barátunk! A képviselőház mai ülésén Justh Gyula képviselő urral szemben felmerült ügyedben megbízásod szerint eljárunk és annak eredményét szóval közöltük. Miután az esti lapok némelyike az ügyről téves tudósítást közölt, szükségesnek tartjuk eljárásunkról ezen írásos nyilatkozatot kiadni. Megbízásod folytán Justh Gyula képviselő úrtól felvilágosítást kértünk, amire nevezett képviselő ur kijelentette, hogy miután Téged nem ismer, személyedet sérteni nem akarta és kijelentése egyedül azt akarta megállapítani, hogy pártja nem kényszerből hagyta el helyét, hanem azért, mert elveit a hatalom kedvéért nem akarta feladni. Ezt a tényt közölve veled, vagyunk stb.

— Asztalos Sándor emlékezete. Ma volt évfordulója annak a nevezetes napnak, amikor 1849-ben Arad város polgársága *Asztalos Sándor* vezetésével véres utcai harcban a rácokat a város területéről kikergette. A nevezetes évfordulót mint minden évben, úgy az idén is megünnepelte az aradi *Asztalos Sándor* asztaltársaság. Ma reggel 9 órakor ünnepélyes gyászmise volt a Minorita templomban, amelyen az asztaltársaság számos tagján kívül *Varjassy Lajos* polgármester és *Dalnoki Nagy Lajos* alispán is megjelentek. Mise után *Kovács Vince* vezetésével küldöttség ment ki a régi temetőbe és ott az utcai harcban elesett honvédek sírját megkoszorúzták.

— Hideg tél. Brádról jelentik: Pár napja a környéken dermesztő hideg időjárás és havazás van, nappal havazik, estefele kiderül és óriási északi szél támad, reggel 6 órakor fedél alatt 19 R. fok hideg van. Tegnap éjjel egy embert a dévai úton megfagyva találtak, személynazonosságát még nem sikerült megállapítani.

Művészalkaról jelentik: Az időjárás hideg és a hőmérő az éjjel 22 fok C.-t mutatott.

Oravicán kedden hajnalban a hőmérő husz fokkal süllyedt a fagypontra alá és még délelőtt kilenc órakor is tizenhete és fél Celsius mutatott a hőmérő. A husz-huszonöt centiméteres hó esaknem jéggyé fagyott. *Stajerkanián* még nagyobb hideget jeleznek.

— Adófelszólalási bizottsági tagok. A város képviselőivel a ma tartott közgyűlés *Tedeschi Viktor* reudes és *Hoffmann Antal* póttagot biztatta meg az adófelszólalási bizottságban.

— **Botrány az osztrák Reichsratban.** A Reichsratban ma is a tegnapihoz hasonló botrányos és zajos jelenetek játszódtak le. Tettegességre ugyan nem került a sor, de súlyosabbá teszi az ügyet, hogy ma egy miniszter állott a botrány középpontjában, aki egy közbeszóló képviselőt keményen megleckéztetett.

Weisskirchner kereskedelmi miniszterről van szó, akit beszédében Heilinger szociáldemokrata többször megzavart. A miniszter egyideig türe a dolgot, aztán idegesen szolt rá a képviselőre.

— **Magával nem vitázom.** Semmi közöm magához.

Heilingert ez nem alterálta. Tovább is tett megjegyzéseket, mire a minisztert elfutotta a méreg és öklével ráütött az asztalra:

— Azért, mert itt ülök a miniszteri padokon, nincsen kedvem eltérni ezt a hitvány hepciáskodást. Én is megválasztott képviselő vagyok, az én jogom se kevesebb, mint az öné.

A szociáldemokraták és a csehek erre óriási lármában törtek ki. Öklükkel fenyegették a minisztert és kórusban kiáltották:

— Hogy engedhet meg magának ilyen eljárást egy képviselővel szemben. Ez komizás, disznóság!

Percekig tartott a láрма. Végre vagy egy negyedóráig tartó háborgás után úgy, ahogy helyreállott a csend és a miniszter folytatta beszédét.

— **Leégett cári pavillon.** Pétervárról jelentik: A Carszkoje-Szeloi vasutállomáson a cári pavillon rommá égett. A kár óriási. Nagy értékű műemkek mentek tönkre. Eddig még nem lehet tudni, hogyan támadt a tűz. Azt hiszik, hogy a pavillont bosszúból gyújtották fel.

— **Meggyilkolák a kínai trónörökösöt?** Berlinből jelentik: Londonon át az a hír érkezik Sanghaiból, hogy Csu királyi régensherceget egy eunuch meggyilkolta. A berlini kínai nagykövetséghez eddig nem érkezett értesítés.

— **Messer Sándor — Kisjár Ferenc — Petőfi Ferenc.** Megirtuk, hogy a budapesti rendőrség értesülése szerint egy család Messer Sándornak, az Aradi Közlöny kiadóhivatali tisztviselőjének nevével visszaélt és betöréses lopást követett el. Az aradi rendőrség megállapította, hogy a budapesti betörő azonos azzal a szélhámossal, aki Aradon Petőfi Ferenc néven Messer Sándor szüleinél lakást bérelt és mint vaskezeskedő segéd szerepelt. A lakást elfoglalta, de csak három napig lakott ott és ezalatt ellopta Messer két pénztárcáját és több okmányát. Más helyütt is bérelt lakást. Ott Kisjár Ferenc szerelőnek mondotta magát és néhány órai tartózkodás után 23 koronát lopott és eltűnt. A rendőrség elrendelte körözését.

— **A krakkói diákharc epilógusa.** Krakkóból jelentik: Az egyetem rektora a közoktatásügyi miniszter megbízásából az egyetemen hirdetményt függesztett ki, a mely szerint az előadásokat a téli félév hátralévő részében megszüntetik és az egyetem a március 13-án kezdődő nyári félévig zárva marad. A téli félévet mindazon diákoknak, akik a törvényes rendelkezéseknek alávetették magukat, beszámítják. A nyári félévre való beiratkozások március 13-ától 27-ig lesznek. Csak azon diákokat fogják beírni, a kik írásban kötelezik magukat, hogy szigorúan betartják az egyetemi szabályzatot, engedelmesen és tisztelettel viselkednek az egyetemi hatóságok iránt. Az egyetemi épület a nyári félév megkezdéséig zárva marad.

— **Megmérgezte a leányát.** Kemnitzből jelentik: A minap egy 13 éves leány hirtelen meghalt. Vizsgálatot indítottak és kiderült, hogy anyja mérgezte meg, mert 20 ezer márkára biztosította a leányt és ezt a pénzt akarta megszerezni.

— **Kettős gyilkosság a zálogházban.** Pápáról izgalmas rablógyilkosság híre érkezik. A főtérren lévő Geist-féle zálogházba délután bement egy jól öltözött férfi és a zálogháztulajdonos egyedül lévő feleségétől egy régi ékszer becsesítését kérte. Amíg az asszony a tárgyak között keresgélt, a férfi hátulról fejbe lötte, aztán az ékszerek elrablásához fogott. A zajra befutott az asszony rokona, Kovács Béla első gimnázista. A rabló a fiut is főbelötte. A gyerek azonnal meghalt, az asszony haldoklik. A tettes elmenekült, de a rendőrség csakhamar kinyomozta egyik rokonát és letartóztatta.

— „Mindazon esetekben, — írja dr. Stiller, a nagyhirű budapesti orvos tanár — melyekben enyhe, biztos és a gyomrot kímélő sóshasználatra van szükségem, évek óta csaknem kizárólag a természetes Ferencz József-keserűvizet veszem alkalmazásba.” Kapható gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben. A szetküldési-igazgatóság Budapesten. 24—III.

— **Szalonna a t. Hazban.** Ne tessék félreérteni. A szalonna nem valami interpoláció alakjában került a t. Házb. A szob disznók beengedéséről szóló törvényt is már régen letárgyaltak, tehát ehhez sem tartozik. A szóban forgó szalonna valódi hamisítatlan, rózsaszínű és fehér színekben játszó pompás illatú husdarab volt, amely egy munkapárti képviselő jóvoltából került a komoly munka csarnokába és vidította fel az obstrukció unalmától elfásult kedélyeket. És csodálatos jelenség. A nagy bankharc úgy látszik jobban elfárasztotta az obstrukciókat, mint a munkapártot, mert az ellenzéki képviselők kétannyan állottak körül a pompás torontáli szalonnát, ami vidám közföltűnést keltett ma délelőtt a képviselőház büféjében. A dolog megértésére el kell mondani, hogy a munkapárt tegnap a Hungáriában társasvacsorát rendezett az új titkos tanácsos, Vojnits István báró tiszteletére. A vacsorán ellenzékiek is résztvettek, sőt a főmulattató tisztet Fráter Loránd töltötte be, aki apósával Ploz Sándorral jelent meg. Ott volt a miniszterelnök is. Minthogy pedig Fráter Loránd ért a mulattatáshoz, nem csodálható, hogy a társaság a legvidámabb hangulatban reggeli hatig volt együtt. A bankett folyamán Ertl János másnapra egy kis torontáli szalonnára hívta meg a társaságot.

— **Honnan veszel te szalonnát?** firtatták a képviselők.

— Csak bizzatok rám felelte Ertl. Olyan bácskai szalonnát adok nektek, amilyent még nem ettetek.

— No én meg megtoldom egy kis bácskai borral a javából — tette hozzá Vojnits István báró.

Ugy is történt. Ma délben megérkezett a két oldal szalonna és a bácskai bor. Az inyenc falat hírére a büfébe tödültek a képviselők és megkezdődött a falatozás. És különös dolog. Az ellenzék, amely állandóan azt hirdeti, hogy nem hajlandó eltérni és bevenni a „kormánypárti disznóságok”-at ezuttal felfüggesztette elveit.

— **Megölte az anyját.** Szegedről jelentik: Miklotecz Mihály nagylaki legény költséges életmódot folytatott, amiért édesanyja sokszor összeveszett vele és korholta. A fiu tegnap este pénzt kért édes anyjától, aki azonban összeszedte, mire a fiu bicskát rántott és szíven szurta édes anyját, aki rögtön meghalt. A gyilkos fiut a szegedi kir. ügyészség fogházába szállították.

— **A hondsitchi rabok üldözése.** Londonból jelentik: Ma reggel felfegyverzett rendőrök váratlanul körülrzártak egyes utcákat London keleti részében. A rendőrségnek határozott célja volt két gonosztevőt kikutatni és már arra készült, hogy a Sidney-utcát elzárja, a

midőn reggel 3 óra felé sikerült a keresett orosz fiatal embert és egy asszonyt letartóztatnia, a kiket már december vége óta a hondsitchi gyilkossággal kapcsolatban keres. Reggel 3 óra felé a rendőrsapatokat visszavonták.

— **Meghiúsult családirtás.** Budapestről jelentik: A véletlen ma egy borzalmas családirtást hiúsított meg. Csermák Pál raktáros fiatal felesége meg akarta ölni a férjét, s lemészárolni négy gyermekét. Csermák Pál tizenkét évvel ezelőtt vette feleségül Viczeza Gizellát, aki most 19 éves. Boldog házasságot éltek, négy gyermekük volt és Ujpesten a Rózsa utca 23. sz. házában nyugodtan éltek egészen addig, míg két évvel ezelőtt 1909. év végén hozzájuk nem költözött Darázs Ilona munkásleány. A leány kacérkodott Csermákkal és az asszony észrevette, hogy a férjének viszonya van Darázs Ilonával. Egyszer tettenérte, amikor csókolóztak. A leányt akkor kiűzte a lakásból, ő pedig magához véve legkisebb gyermekét, otthagya a férjét. Csermák nem tudott megnyugodni a válásban, járt az asszony után, kérte, könyörgött, hogy térjen vissza hozzá és megígérte, hogy szakít a leánnyal. Az asszony erre visszatért. Az esztendő nyugodtan múlt el, de most a szomszédok arról értesítették a boldogtalan asszonyt, hogy a férje tovább folytatja a viszonyt Darázs Ilonával. Csermákné utána lesett és megtudta, hogy a férje naponta eljár a munkásleányhoz. Ekkor nagy elkeseredésében elhatározta, hogy kiirtja az egész családját és öngyilkos lesz. Egy konyhakést megélesített és tegnap a párnája alá rejtette. — Az volt a szándéka, hogy először a férjével végez s aztán elvágja a gyermekek nyakát. Mikor az egész család elaludt, ő felkelt és a késsel a férje felé szurt. Nagy izgatottságában a homlokán sebesítette meg, mire ez felriadt álmából, kicsavarta az asszony kezéből a kést és így megakadályozta a családirtást. Rendőrt hívtak, aki Csermáknét bevitte a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

— **Több világosságot.** „A szolid embernek nem kell éjszaka világítás, a lumpok pedig törjék ki a nyakukat”, mondta az egyszeri kupaktanács. Nagy Sándor nem barátja a tanácsnak, de pártfogója az éjszaka hazajáróknak, mert az idézett bölcsességet olvasta a tanács fejére, abból az alkalomból, hogy a ma tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésen kifejezte bizalmatlanságát a holdvilággal szemben, a melyre a tanács a város éjszakai világítását rábizza és nem javasolta, hogy a naptár szerint holdvilágos éjszakákon is egész éjjel égjenek a villanykörtek. A rendőrség tudniillik rájött arra, hogy néha a naptár holdvilágot jelez és a felbők ezt nem respektálták. Felszólította ezért a villamossági részvénytársaságot, hogy gyujtsa meg a lámpákat. Ez a naptarra ütött, de nyomban kijelentette, hogy külön horáriumért hajlandó világítani. A rendőrség ezt a tanácsnak jelentette, ez pedig a közgyűlésnek. Óva intette, nehogy megjavítsa a közvilágítást, mert az évi 700 korona több kiadást jelentene. Nagy Sándor dr. huszonharmadmagával hiába kiáltotta oda Goethe utolsó szavát: több világosságot! Negyvenhárman ezt szükségtelennek tartották. Egy maliciózus „felvilágosodott” a szavazásnál megfigyelte és nyomban hangosan ki is kiáltotta, hogy a huszonhárom szkeptikus, aki nem akar hinni a holdvilág fényességében, mind „éjjeli alak.” Valamennyi későn fekvő, éjfélután hazabotorkáló ur, akikről az egyszeri kupaktanács nem tartotta érdemesnek gondoskodni.

— **Francia likőrök legbiztosabb készítésére.** — hazilag — a likőr aron: a 1 üveg 60 fillér, Vojtek és Weisznál. 201

Színházi tréfák.

(A szabadjegy.) Amikor Jeruzsálemet ostromolták a rómaiak, — közelebbi adatokat tessék valamely világtörténelemben megtekinteni, — egy előkelő pap felesége elküldte a szobalányát a fűszereshez nullás lisztért, mert ő nagysága keveset törődve az ostrommal, valami jóféle tésztát akart készíttetni.

Visszaérkezett a szobalány:

— Nincs nullás liszt. Csak egyes van...

— Nincs nullás liszt? — fortyant fel a papné. — Nincs nullás liszt nekem, az előkelő pap feleségének? Botrány! Akkor nem kell semmilyen!

De minthogy a szitkozódás nem használt, végre is elkéserevedve szólt:

— Hát isten neki, lányom, eredj vissza és hozz egyes lisztet.

Visszaérkezett a szobalány.

— Nincs már egyes liszt sem. Csak kettes van...

— Nincs egyes liszt? Számomra, az előkelő pap felesége számára?! Akkor nem kell semmilyen!

Nem is vett lisztet, de másnap mégis csak beletörődött a csapásba:

— Na, eredj lányom és hozz kettes lisztet...

Mikor aztán a szobalány azzal tért vissza, hogy már kettes liszt sincs, a papné a helyzet magasztalára emelkedett és mélabusan szólt:

— Leányom, rohanj a boltba és hozz lisztet, — akármilyent!

És ennek alkalmazása?

Egy aradi álhirlapíró szabad-jegyet kért Rátkai Márton vendégszereplésére és felháborodva fakadt ki, amikor nem kapott jegyet:

— Akkor nem kell semmilyen!...

De aztán mégis kért jegyet a második előadásra.

Arra sem kapott.

De azért meggondolta s másnap elment Gondához:

— Jó lesz másodemeloti jegy is.

— Már az sincs, mondta Gonda; csak karzatjegyek vannak a Luxemburg grófjához.

Az álhirlapíró felháborodva szólt:

— Nekem mer karzati jegyet ajánlani?

De másnap felsompolygott a színházi pénztárhoz:

— Adjon hát pénztáros ur valami jó karzati jegyet.

Gonda nevetve mondta:

— Barátom, ma már karzati jegy sincs. Már minden jegy elfogyott.

(Bródy Sándor házbérei.) Budapestről írják: A „Medikus” minden előadására megtelik a Vígsház nézőtere. Jól tudja ezt Bródy Sándor, a szerző. Február 1-én, — minden budapesti partáj rémnapiján — boldogan dicsekedett:

— Fiukám! Minden házbéremet kifizettem!

— Minden házbéremet? — kíváncsiskodott egy szegény segédszínész. — Hogy értsem ezt?

— Csak úgy öregem, hogy nekem három lakásom van.

— Három?

— Három. A családomé — a Danjanich utcában; az enyém — a Margitszigeten és a titkos... azt nem mondom meg, hogy hol. Elég az azon: Mind a három lakbért kifizettem a „Medikus” tantémejeiből.

A segédszínész busan mondta:

— Milyen jó magának! Hejh, nekem csak egy lakásom van, de arra sem tellett a gázsiból!

(Lord és művésznő házassága.) Nemrégiben mi is irtunk Cecile Sorel, a Théâtre Française hírneves tagjának közelebbi házasságáról. Tudták, hogy a kiváló művésznőnek egy angol főúr a vőlegénye, kutattak is utána, de nem bírták kipubátolni, hogy kicsoda az illető.

Most aztán a „London Evening Times” kiírja, hogy a francia színésznőnek Rosebery lord, a londoni nagy államférfiú a jövődöbelije. A hírt sem Rosebery lord, sem Sorel kisasszony nem erősítették meg és meg sem cáfolták. Az angol újságok e hir nyomán öles tudósításokat közölnek a házassági tervről és egy csomó újságíró állandóan Rosebery nyomában van, hogy e kérdésben nyilatkozatra bírja. De Rosebery lord mindenről beszél, csak éppen Sorel kisasszonyról nem, aki-nél egy újságíró egyébként nagyobb szerencsével járt.

Rosebery lord — írják az angol lapok — házjában már mindent elért, amit elérhetett. De ő még valamit kívánt, amiért át kellett mennie a kontinensre. Mert Cecil Sorel kisasszony odaát lakik és a tulsó partról nyújtja feléje a kezét. Rosebery lord a szerencse kényeztetett gyermeke. Egy ember, akinek minden sikerült. Első felesége, Rothschild Anna bárónő a leggazdagabb leány volt a szigetországban. Halála után Rosebery lord hat birtokot és két kastélyt örökölt, nem is szólván a saját millióiról...

Sorel kisasszony igen vidám hangulatban interjúváltatta meg magát.

— Arról a bizonyos dologról — mondotta kacagva az újságírónak — nem nyilatkozom.

— Tehát felhatalmaz a művésznő, hogy megcáfoljam a hírt, mely lord Roseberyvel kötendő házasságáról szól?

— Jobb szeretem, ha nem cáfolja meg.

— Tehát megirhatom, hogy igaz?

— Jobb szeretem, ha nem írja meg, hogy igaz.

— De hát akkor...

— Ismétlem, hogy nem mondhatok semmit. De tudja mit, várjon, amíg visszajövök. Néhány hónap múlva ismét beszélgetünk a dologról. Addig én Pétervárra utazom, ahol a Théâtre Michelben fogok vendég szerepelni. Aztán játszom Moszkvában és jövök haza Párisba. Akkor...

— Akkor...

— Akkor legyen szerencsém, talán arról is beszélhetek, ami, úgy látom, vendégjátékaimnál sokkal jobban érdekli.

TANÜGY.

() Igazgatói előléptetés. Tonceza Sebestyén gridi áll. elemi iskola igazgató-tanítót a vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter a népnevelés terén szerzett érdemei elismeréséül igazgatóvá léptette elő és részére évi 200 korona fizetés természetével bíró igazgatói pótlékot utalványozott ki.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Kisiparosok Egyesülete f. hó 12-én vasárnap este több előkelő nagyiparos és kereskedő védnökségével a Fehér Kereszt nagytermében táncestélyt rendez. Belépti-díj: személyjegy 1.40 kor., családjegy 3 kor.

(=) Jelmezestély. A borossehesi iparos ifjusági-egylet február 27-ikén (hétfőn) a Casinó összes helyiségeiben zártkörű Jelmez-estélyt rendez.

(=) A Soborsini Önkéntes Tűzoltó Egylet 1911. febr. 12-én (vasárnap) saját pénztára javára, az uradalmi vendéglő összes termeiben zártkörű táncestélyt rendez. Belépti-díj: személyenkint 1 kor. 60 fill., családjegy 3 korona. A táncestélyt ugyanaznap d. e. fél 10 órakor a „Tűzoltó Őrtorony” előtt az 5-20 évet önfeláldozóan szolgáló tagok ünnepélyes kitüntetésével előzi meg.

Miért gyönyörű a pesti nő?

Mert az arcbőre rózsás, üde, friss, finom, hamvas és átszkróten matt. Ilyenre tette a Yes Porcellánpuder. Minden királynő, minden nagy színésznő azt használja, mert: minden puder közül egyedül csak az Amerikai Yes Porcellánpuder, ártalmatlan, ezt a hítes vegyész bizonyította és mert szőpítő hatása biztos, millió esetben kipróbált. 1951

A Porcellánpuder csak „Yes” felirással való! Kapható az egész világon mindenütt. Az amerikai Porcellánpuder R. T. magyarországi főraktára: Budapest, IV. Keckeméti-utca 9., VIII. Rákóczi-utca 9. Árak: 5.- 3.- korona. Aradon kapható: Négyes Hecser, R. Földes Kolesman, Vajtak és Wolak, Ma Béla Hajós Árpád és Hozzájáró Gyula ségát.

VIDÉK.

Villamos világítás Pécskán. Pécskán tegnap nagy érdeklődés mellett alakult meg a villámvilágítási részvénytársaság, amely a két összeépített község köz és magánvilágítását lesz hivatva villamos erővel ellátni. Magyarpécska tanácstermében folyt le az alakuló értekezlet, amelyen egy ennek a községnek a jegyzői: Povázsay Soma és Bolyos Mátyás, mint Ópécska főjegyzője Momák Flóris a képviselőtestületi tagok nagy tömegével vettek részt és meghallgatván Schuster gépészmérnök részletes előadását a berendezés tervéről és a költségvetésről, egyhangulag elfogadták az e célból a községek érdekeltségének bevonásával alapítandó részvénytársaság tervezetét és kimondták a megalakulást. A tervezetet a két község egész értelmisége és vagyonos gazdái irták alá mint alapítók. A jegyzés záróhatárideje a tervezet szerint csak március 31-én lesz. A pécskaiak evvel a nagy kulturális jelentőségű alapításukkal is megmutatták, hogy a vármegye fejlődésképes és elhatározó önálló gazdasági erejű községe az övék.

A Brádi Kaszinó most tartotta évi közgyűlését, a tisztviselők a következőkből választottak meg: Elnök Brády Albert, háznagy Michalus Sándor, jegyző Nagy György, pénztárnok Auer Imre, könyvtárnok Rimbás Péter. Választmány: Molnár Lajos, Zitron Simon, Berde Sándor, Láng János, Benkő András, Porom György.

SPORT.

+ A postás sportegylet közgyűlése. Az aradi posta- és távirda tisztviselők sport-egyesülete ezuton is tisztelettel értesíti tagjait, hogy folyó hó 16-án este 8 órakor a „Millenium” külön termében rendkívüli közgyűlést tart. Az elnökség.

Róna Jenő

cipőüzletét
Deák Ferenc-utca 33.
(Dr. Winter-ház)

helyezte át.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Csöd. *Modern és Breitner* fővárosi postókereskedő cég csödkérvényt nyújtott be az aradi törvényszékhez, melyben a csöd elrendelését kéri *Drescher* és *Szilágyi* aradi szabó cég ellen. A kéréshez több hitelező is csatlakozott és a törvényszék ma elrendelte a csödet. Tömeggondnokul *Veliciu Romulusz* dr. nevezte ki. Csödbiztos *Heller Mór* dr. törvényszéki bíró.

§ Gondnokság alá helyezés. Az aradi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Józsa János* gyulavarsándi és *Aggályi János* barackai lakost jogérvényesen gondnokság alá helyezte.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Felhívás az aradhegyaljai szőlőbirtokosokhoz!

F. hó 19-én tartja az Arad-hegyaljai szőlőgazdák egyesülete rendkívüli közgyűlést, melynek egyedüli tárgya: a hegyalján felállítandó szövetkezeti borközpontok ügye. Azt hiszem elég fortossággal bír ahhoz, hogy a termelők jól felfogott saját érdekükben számosan részt fognak venni a közgyűlésen, hogy ez alkalommal érdekeik megvédése céljából közösen, vállaltva állást foglaljanak. Több mint két éve már, hogy eme terv megvalósításán az egyesület vezetősége fáradozik és most amidőn végre oly megoldást nyert, amely a legmesszebbmenő reményeinket is túlhaladja, kötelessége minden egyes szőlőbirtokosnak ahhoz hozzájárulni, hogy a közraktárak a termelők jogos igényeinek megfelelően és rendelkezésükre álljanak. Felhívom ezuttal is szőlősgazda társaim figyelmét erre a rendkívüli közgyűlésre és kérve kérem, hogy azon, valamenynyien — azok is kik még nem tagjai az egyesületünknek — okvetlenül részt vegyenek. Annál szükségesebb a termelők nagyszámú képviselője, mert amint a napilapokból az érdekeltek bizonyosan értesültek — városunk borkereskedőinek egy része — állást kíván foglalni a közraktári intézmény ellen és ehhez az aradi ipar és kereskedelmi kamarának befolyását veti latba. Részemről, bár nem értem mitől félnek ezek a borkereskedők, de felhívom figyelmét a termelőknek erre a körülményre is, melylyel szemben kötelességünk védelmi állást elfoglalnunk. Nem agrár kérdés ez, hanem létkérdés és ezért küzdenünk kötelességünk! **Jöjjenek el mindannyian, mert egyaránt érdekelt ez a fontos ügy mindnyájunkat!** Bódy Bódog, az Aradhegyaljai szőlősgazdák egyesületének elnöke.

— Az alföldi első gazdasági vasut engedély-
okirata ma megjelent a hivatalos lapban. Az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság az iránt folyamodott a parlamenthez, hogy a részére engedélyezett kovácsháza—csabai, kovácsháza—kúpusztai, csabaközpont—vésztfői és gézamegálló—tótkomlóstemplomterti vasutvonalak különböző engedélytartamai, valamint a kereseti és szállítási adómentességek különböző lejáratú határidejeit egyesítessék, egyáltalában vasúthálózatára egységes engedélyokirat adassék ki. A társaság ezen kérelme teljesíthetőnek találtatván, a fentemlített vasutvonalakra vonatkozó engedélyokirat és függelékeinek hatályon kívül helyezése mellett az 1911. évi III. t.-c. 1. §-a alapján az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság részére egységes engedélyokirat adatott ki. Az okirat 17. szakaszából való a következő rész:

Mihelyt az egyesített vasutvonalakon az évi elegebevétel kilométerenként 20.000 koronát elér, köteles engedélyes társaság az egyesített vasutvonalakon, a kereskedelemügyi ma-

gyar királyi minister rendeletére, minden kárpótlás nélkül egy második vágányt kiépíteni. Ezen kötelezettség teljesítése azonban engedélyes társaságtól csak 1911. évi március 1-ig követelhető.

Az okirat 20. szakasza többek között ezt tartalmazza:

„A jelen engedély tartama a fenti 2-ik §-ban idézett ideiglenes vasutengedélyezési szabály 9. §. a) pontja alatt kimondott oltalommal és az 1880. évi XXXI. törvényeikk 2. §-a, illetve az 1888. évi IV. törvényeikk 2. §-ának b) és c) pontjai szerint az állam részére biztosított megváltási jog épségben tartásával 1911. évi március 1-én éjfél 12 órakor jár le. Ezen idő leteltével az egyesített vasutvonalak és azok összes tartozékai ingyen és tehermentesen mennek át a magyar állam tulajdonába és szabad használatába, illetve engedélyes társaság vagy jogutódai azokat teljes jókarban, ingyen és tehermentesen tartoznak az államnak átadni.”

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tévirati közlések.

Budapest, február 8

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínát korlátozt, vételkedő gyenge. 4 ezer mm 5 fillérrel olcsóbb.

Az áruk 50 kilónként számítva:

	Dél	2 órai
	zárlat	zárlat
Búza 1911. áprilisra	11.37—11.38	11.40—11.41
Búza 1911. májusra	11.21—11.22	11.24—11.25
Búza 1911. októberre	10.86—10.87	10.87—10.89
Rozs 1911. áprilisra	8.11—8.12	8.13—8.14
Rozs 1911. októberre	8.01—8.02	8.04—8.05
Tengeri 1911. májusra	5.78—5.80	5.81—5.82
Zab 1911. áprilisra	8.57—8.58	8.59—8.60

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés)

— Febr 8 —

Magyar aranyárjárdék 4%	111.65
Magyar koronajárdék 4%	91.90
Magyar koronajárdék 5%	81.25
Magy. földt. kötvény 4%	92.50
Horvát-szlavon földt. kötvény	94
Magyar ny. ny. kötvény	223
Fizesszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	56
Oszt. járadék papírban	98.5
Oszt. járadék eszt. b. b.	97.25
Oszt. járadék aranyban	116
Oszt. koronajárdék 4%	98.10
1880. évi oszt. áll. sorsjegy	104
Oszt. magyar bankrészvény	16.63
Magyar hitelbank-részvény	166
Oszt. hitelint. részvény	675.25
Oszt. mag. államvasuti részvény	746.50
50 frankos arany (Napoleonkor)	19.1
Német birodalmi márka	117.30
London vista	240.05
Páris vista	94.90
50 márkás arany	23.47

Felolós szerkesztő
BOLGÁR LAJOS

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1911. február hó 9-én:

C. bérlet

Cj. bérlet

Sárga li iom.

Vidéki történet 3 felvonásban. Irta: Bíró Lajos. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

A nagyherceg Beregi S.	Dr. Peredy Keszler Ede.
Thurzó Viktor Dely Lajos.	Judit, a hűga Harmath J.
Hosceu Mázor F.	Dr. Asztalos Vass Jenő.
III. szász Ladiszlav J.	Bokor Adám Polgár S.
Basarczy Heltai Jenő.	Z. ifjú ícs Kulcsár L.
Katolnay Herold B.	Rád János Varnai Jenő.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911. febr. 9-én, csütörtök:

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett)

1. A Quarneró mentén. Látványosság — 2. Pagonini. Bohózat. A legújabb szenzáció. — 3. Szívek harca. Szenzáció dráma. Játsszák a párisi „Odeon” tagjai — 4. Színesvér. Bohózat. — 5. Művirágke-zés. Tanulságos. — 6. A sasfők. Edmond Rostand tragédiája. A emezrebben Sarah Bernhardtól. — 7. A skorpió. Látványosság. — 8. Miatyánk. Dráma — 9. Bohémek. Bohózat. — 10. Új gyógy mód. Bohózat.

Előadások d. u. 5 órától kezdve.

Utolsó előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a es. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 3 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Műsor: Ma csütörtök 1911. február 9-én

A szerelem története.

Színmű 3 felvonásban, 119 vetített színes kép és több mozgófényképpel. Irta: Pekár Gyula. Felolvassa: Heltai J. nő, az Aradi Nemzeti Színház tagja.

Délután fél hat és hét órakor mozgóképelőadás.

Az esti előadás helyárai: Páholy ülésenként 2 kor. Zertszék 2 kor. I. hely 1 kor. 20 fill., II. hely 1 kor. III. hely 80 fill., IV. hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazene játszik.

Ruhatar. — Buffet.

NYILTTER- Óvás!

Ezuton figyelmeztetek mindenkit, hogy fiam, Fechtmann Józsefért mai naptól kezdve semmiféle adósságot ki nem fizetek.

586

Fechtmann György.

SZULGALOMTÉRTÉK

A húgyhajtó és húgyravoldó vizek királyi bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúszos bántalmaknál, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Kezelőhely: Budapest, IV. kerület, Mészáros utca 12.
Közlöny: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dör Gusztáv, a városházaszemben, telefon 113. Nagy Farkas, telefon 826. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 282.

Keresünk expedíciónk részére egy kisegítő
nő vagy férfi munkaeót. Jelentkezni lehet
a kiadóhivatalban.

Aranykéz-utca 2. sz. házban

három szoba, zárt folyosó, a hozzá tartozó mellékhe-
: lyiségekkel :

f. év május elsejére
kiadó.

AIKRIMI VÁSÁR és eladások ékszertárgyakban

Arany és ezüstműhelyben, Arad legze-
gyobb óra és ókesszaktára

Deutsch Izidor

Érás és ókesszertész
Weitzer László-utca, Minerva-palota

Zálogcédulák

Arany és ezüstműhelyek gyémánt és Brill-
lánc tárgyak a legmagasabb árban meg-
ételeinek vagy más tárgyakra átkészítéssel
TELEFON 438 TELEFON 438

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű, dus
gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima valamint *riparia portalis* szőlőveszélyt ajánl
gyökeres és elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251

Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.

Telefon 229.

FÖLDES KELEMEN

orvosi laboratórium Arad.

Végez:

Vizelet, köpet, bélsár, vér, gyomornedv vérvizs-
gálatokat.

Wassermann-féle Lues reakciót.

Malaria plasmodiumok kimutatását.

Vidal Ficker (Tiphus, Paratiphus) Punctios (um'a-
li, p'euralis abdominalis) folyadékok vegyi bacterio-
gikus és cytológikus vizsgálatait.

Toroklepedék, orrváladék, diphteria, szem és fül
váladék bacterologicus vizsgálata. Spirocheta palida ki-
mutatás. Sperma vizsgálata (azoosperma.)

Kórszövet-tani vizsgálato, stb.

A vérvizsgálatokhoz szükséges vérvételtre használandó
sterill kémcsövek az orvos uraknak rendelkezésére állanak.

A vizsgálatok díjait a legméltányosabban állapítottam
meg.

A vizsgálatokat **dr. Lukács Jenő** és **dr.
Pongay István** orvos urak végzik. 361

Nélkülözhetetlen háziszer

'Doré' sósborszesz.

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósbor-
szeszek közül a legjobb hatásának
bizonyult.

A Doré sósborszesz kitűnő eredménnyel használható mint
bedörzsölőszer, mindazon esetekben,
midőn a bedörzsölést szükségesnek
tartják, vagy ott, hoi az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen minden-
féle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfejás, oldalszurás, hátfájás és
csuszos fájdalmaknál. 421

Belsőleg: 20-40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő
fájdalomcsillapító és gyomorerősítő szer.

Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt

44 fillér.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában,
továbbá: Ring Lajos gyógyszer-tárában és Vojtek és Welsz droguerijában kapható.

Vigyázat a DORÉ névre.

Nagy választék csipkékben és olcsó aranysejvetekben.

Értesítjük a t. vásárló közönséget, hogy az olcsóságáról közle-
mert csipkeárnyházunkat továbbra is fogjuk vezetni, úgy, hogy
minden héten újabb és újabb partie-árak érkeznek, mert

Olcsón csak a

Csipke Áruházban

(Asztalos Sándor-utca 4) lehet vásárolni.

:: A következő kizárólag ::

PARTI ÁRUK

kerülnek eladásra:

Női ing R. schiffonból 75 kr.-tól feljebb	Férfi ing R. R. schiffon 99 krtól feljebb
Női nadrág " 74 "	Téli ing 35 "
Glott alj l. dupla 125 "	Gallér osak 7 "
Lüszter alj l. dupla 125 "	Kézeltő párja 8-16 "
Selyem alj l. dupla 375 "	Harlanya 3 pár 50, 90 és 100 "
Mildervédő batlizt 52 "	Selyem gallérvédő 68 "
Batlizt alj 125 "	Klasszékezttyű párja 59 "
Taft selyem l. métere 68 "	Selyem sál 38 "
Calkos selyem l. métere 82 "	Kézlmunka kongré kezdés 125 "
Öyermekruhák 75 "	Csipke, méterje 1 "
Zsebkendő tuatja 58 "	Csipke szövet 25 "

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mivel hogy most
ismét igen nagy mennyiségű újabb árak érkeztek. Tisztelettel

GEIGER GYULA FIAI

Délmagyarország legnagyobb csipkeárnyházának fiúja.

Férfi ruhaszövet gyapjuból frt 1'20-tól kezdve. Blous 1.25 krajcár.

Szinészek és énekesek

kiváló eredménnyel használják

a Rozsnyay-féle

Eucalyptus Menthol-Drageé-t!

A szájpudlás és torok szárazságát megakadályozza.

Egy doboz ára: 1 korona 50 fillér.

Alpesi gyomorsepp

Alpesi gyógynövényekből készült erősítő-szer, mely az emész-
tést elősegíti és az étvágyat fokozza 1 nagy üveg 1 kor. 40 fill.

Gyomorégés, felbőfögés ellen igen kiváló jó hatása

Dr. Rozsnyay étpora.

Egy doboz 70 fillér.

Kitűnő zamatu rumot készíthet házilag a

Rozsnyay-féle rum eszenciával

Egy liter készítéséhez elegendő adag ára 30 fill.

Kapható:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárában, Arad, Szabadság-tér.

Kiadó

József főherceg-ut 12. sz. a. házukban f. é. május hó 1-től egy szép nagy üzlethelyiség. Bővebbet az irodánkban

Fodor és Reisinger.

507

550 - 1910. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbíró-ságnak 1908. évi Sp. 1048. számú végzése következtében dr. Baumgarten János ügyvéd által képviselt Körösbánya és Vidéke takarékpénztár javára 284 korona s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1162 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhal-mágyi kir. járásbíró-ság 1908. évi V. 92/8. sz. végzése folytán 284 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus hó 17 napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódi-j és eddig összesen 121 korona 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Halmágy-csucsón leendő megtartására 1911. évi február hó 16 napjának dél-előtti 10 órája határidőül kitű-zetik és ahhoz a venni szán-dékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mel-lett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül-foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Nagyhal-mágyon, 1911. évi január hó 30. napján.

Riedl Ákos,
kir. bír. végrehajtó.

590

AKI
zamatot, igen finom
Rumot akar készíteni,
vegyen 80 fillérért egy
üveg 381

Rumkivonatof.

Ebből a rajta levő uta-
sítás szerint pár perc
alatt 1 liter finom thea
rumot készíthet

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél

Új minta- és gazdasági gép asztalos műhely!

Van szerencsém az érdekelteket értesíteni, hogy Aradon, Mikes Kelemen utca 45. 47. számú házban minta és gazdasági gép műhelyt nyitottam. — Elvállalok a legszakoszerűbb kivitelben minden e szakmába vágó munkákat leggyorsabban és legolcsóbb árak mellett. — Szíves pártfogást kér 4468

kiváló tisztelettel

Kronberger István

műasztalos.

Ügyes tanuló fölvetetik.

82—911.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a négy állami ovodánál szükséges vaszon ablakredőnyök berendezése iránt folyó év február hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart. Kikiáltási-ár 526 kor. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5% a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban. Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági széke 1911. évi január hó 30-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

6581

Molnár Antal

épület- és butorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3 sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, ugymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és építmény munkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési ferrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 3951

Molnár Antal,
épület és műbutorasztalos.

Jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

Lakások kiadók!

Igen élénk forgalmu helyen **Boros Béni-tér (Fő-ut) 15. számú házban**

nagyobb és kisebb **lakások** részben **fürdőszobákkal**, kisebb, nagyobb **üzlethelyiségek**, **istálló 4 lóra**, 1 nagy **gabona raktár**

és egy 450 négyzetméter területű vasgerendákkal épített **pinchelyiség, raktár** vagy **borpincének** **f. évi május 1-től kiadók.**

Bővebbet ugyanotta a házme-ternél. 575

649—1910. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a, értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbíró-ságnak 1910. évi Sp. 807. számú végzése következtében dr. Baumgarten János ügyvéd által képviselt Körösbánya és Vidéke takarékpénztár javára 55 kor. s jár. erejéig 1910. évi december hó 15-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 660 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: felülépítmény nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhal-mágyi kir. járásbíró-ság 1910. évi V. 830/2. számú végzése folytán 55 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi október hó 2. napjától járó 8% kamatai 1/2% váltódi-j és eddig összesen 59 korona 05 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Zaránd-bánya községben leendő megtartására 1911. évi február hó 17-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitű-zetik és ahhoz a venni szán-dékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-lett a legtöbbet ígérőnek szükség

esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

- Kelt Nagyhal-mágy, 1911. évi január hó 31. napján.

Riedl Ákos,

591 kir. bír. végrehajtó

Új üzlet.

„Körösvölgy pálinka raktár”

cím alatt új üzlet nyílt az **Andrássy-tér 5. sz. a. (Almay-palota)**, ahol valódi szilvórium, törköly, rum, cognac és likőrök, valamint Almay-féle fajborok palackokban árusítatnak.

Nagyérdemű közönségnek szíves támogatását kéri

Schwarcz Pál,

üzletvezető.

Nagymennyiségű

maculatura

Jutányos áron

eladó.

58—911. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi hivatalokban szükséges 150 drb. törölköző és 50 drb. porruha iránt folyó év február hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 20 korona készpénz, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál a minták a kamarási hivatalban az árlejtést megelőzőleg megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1911. évi január hó 28-án tartott üléséből.

Gazdasági szék.

EREDETI POPOFF-TEÁK!!

Elismert legjobb

Tea

és

Rum

beszerzési forrás

HANZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

311

VALÓDI ANGOL RUMOK!!

Nagy-Buttyini takarékos és előlegezési egyesület mint szövetkezet.

M e g h i v ó.

A „Nagy-Buttyini takarékos- és előlegezési egyesület mint szövetkezet“ által

1911. évi február hó 26-án délelőtt 11 órakor

Körösbökényben saját helyiségében tartandó

XXII. évi rendes közgyűlésre.

T Á R G Y:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére három tagú bizottság választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadások jóváhagyása és a felmentvény megadása.
4. Indítványok (az elnökek a közgyűlés előtt hat nappal bejelentendők.)

589

Vagyon. Zármérleg az 1910-ik évről. Teher.

Készpénz	5471 66	Üzletrészek	276833 81
Válto tárca	1533207 62	Tartalékalap régi	22014 47
Be nem fizetett üzlet- részek	98976	Tartalékalap új	2345 59
Értékpapírok	2000	Takarékbetét	279309 12
Ingatlanok	5214 19	Visszleszámított váltók	431160
Fejlesztések	3976 63	Arad Csanádi Gazdas. Tktár	320060
Leírás 10%	396 63	Hitelezők	279828 52
Adósok	2624 30	Előre felvett kamatok	23209 85
		Nyereség	16317 41
	1651073 77		1651073 77

Tartozik. Veszteség és nyereség számla. Követel.

Takarékbetét kamat	14586 77	Kamatok	62122 21
Betétkamattól adó	1458 77	Ingatlanok jövedelme	308 80
Tiszti fizetés	15196 67	Értékpapírok	110
Költség	7092 53		
Adó	7492 23		
Leírás a fejlesztés- ből	396 63		
Egyenleg	16317 41		
	62541 01		62 41 01

Körösbökény, 1911. évi január hó 1-én.

Popper Ignác s. k.,
főkönyvelő.

Popa György s. k.,
pénztárnok.

Az igazgatóság:

Dr. Dénes Jakab s. k.,
igazg. elnök.

Dr. Fekete József s. k.,
vezérigazgató.

Bodea Gyula s. k.,
igazg. tan.

Bienenstock József s. k.,
igazg. tan.

Kiurszky Iván s. k.,
igazg. tan.

A felügyelő-bizottság:

Römer Miklós s. k.,
felügy. biz. elnök.

Dr. Dénes István s. k.,
fel. biz. tag.

Földes Soma s. k.,
fel. biz. tag.

Mezey Andor s. k.,
fel. biz. tag.

Possert Ferenc s. k.,
fel. biz. tag.

Igazgatósági jelentés a február hó 26. napján tartandó közgyűléshez.

Az üzletrészesek közül 1910. évben kilépett 5 tag 40 üzletrésszel, új tagként belépett 3 tag 40 üzletrésszel s így jelenleg van: 59 tag 1031 üzletrésszel.

Apró hirdetések.

Butorozott szobát keresek

"Tisztaság" jellegével zsidó családlál, esetleg teljes ellátással, városbáza közelében. 587

Egy szép nagy raktár

kiadó Andrassy-tér 15. Bővebbet özv. Hammerschlag Lipótnénál, dohánytözsde. 588

Keresek

egy jó házból való 4 polgári iskolát végzett fiút kezdő fizetéssel, esetleg ellátással. Jelentkezhetni Kaufmann Sándor urnál, József főherceg-ut 13. 595

Modern lakás

3 utcai, 1 udvari szobával új hában május 1-től kiadó. Karolina-utca 7. 598

Kiadó

május hó 1-re egy 4 szobás modern földszinti lakás Erzsébet királyné-körut 1a. sz. alatt. Bővebbet az emeleten. 595

Rendes tanulók,

kik tanulásukban gyengék, na pont a előkészítést nyerhetnek az izr. fiuinternátusban. Chorin Aron-utca 1. 499

Elsőrendű fodrász

kik a legkényesebb igényeknek is megélel, alkalmi fésüléseket vállal. Inczedy Etelka, Gróf Károlyi-utca 10. 4583

Szülők figyelmébe.

Gyenge tanulókat magánvizsgálatra, vagy összevont vizsgálatra felelősséggel elvállalok. Steiner, okl. tanító Chorin Aron-utca 1. 498

Szt. Pál utca

14 sz. alatt egy modern emeleti lakás 5 szoba, csukott folyosó, fürdőszoba villanyvilágítás stb. máj. 1-re kiadó. Feltételek meg tudhatók Steiner Chorin-Aron-utca 1. sz. 497

Üzleti helyiség kiadó

május 1-re Weitzer János-utca 16. sz. a. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 551

Jár elitta

uri családnál koszt kapható. Czim a kiadóhivatalban 545

Ö. leveles tani órák

gyöngge- és magántanulókat elvállal és jó sikerrel előkészít. Schweidel József-utca 4. 535

3 szoba

előszoba és mellékhelyiséggel bíró lakás, lehetőleg Boros Béni-tér közelében március 1-re, esetleg azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 585

Jó gyorsíró-géplő

üggyédi irodában igen előnyös feltételek mellett állandó alkalmazást talál. Jó német előnyben részesül. Nő is lehet. Sajátkezű ajánlatok "Iroda" jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 560

Rongált dobozu levélpapírok

meglepő olcsó árban kaphatók. Üzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Vesztek egész könyvtárakat legmagasabb árakon. Kerpel Izso könyv és papírkereskedése. Aradon. 4071

Egy modernül berendezett

uri lak azonnal kiadó, ugyanott egy száraz műhely is. Hasszinger-utca 5. 553

Uri szánkó eladó

jutányos áron. Bővebbet Vass József fakereskedőnél, Ujarad 558

Kiadó

három szoba, fürdő- és mellékhelyiségekkel. Flórián-utca 14a. 564

Modern

földszinti, 4 esetleg 5 szobás lakás terasszal és villanyvilágítással a Verbóczy-utcában, a gazdasági palotához közel, május 1-re kiadó. Terv megtekinthető a postafőnöki lakásban. 579

Egy szobacloset

(Leibstuhli)

egészen új, még használatlan, rendkívül díszes kiállítású, saját vizóblítóval jutányos áron eladó. Megtekinthető Boros Béni-tér. 15. l. 12. 676.

Használt

Ólom

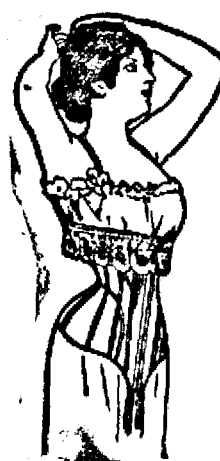
megvételre keresetlik

Valódi
francia mellfűzők
különlegességek
kizárólagos raktára
Varga D. Dani

Arad, Andrassy-tér 20.

Fűzőkhöz külön próbaterem.
Ernyő különlegességeken dus választék. Lavítások és villany-ernyő készítesek elfogadtatnak.
Városi és megyei telefon 808

61-911. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Poltura Pécska ut 9-12 sz. alatt levő a helyszínén kitűzött 21 házhelyet belügyminiszteri jóváhagyástól feltételezeten a városbáza földszinti kistermében 1911. évi február hó 13-án d. e. 10 órakor szükség esetén 1911 február hó 20-án és február hó 27-én d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja.

Az eladásra kerülő házhelyek méretei a következők:

1. számú telek 313 négyszögöl (sarok telek)
2. számú telek 300 négyszögöl (sarok telek).
3. számú telek 271 négyszögöl.
4. számú telek 262 négyszögöl.
5. számú telek 254 négyszögöl.
6. számú telek 245 négyszögöl.
7. számú telek 238 négyszögöl.
8. számú telek 227 négyszögöl.
9. számú telek 218 négyszögöl.
10. számú telek 209 négyszögöl.
11. számú telek 261 négyszögöl.
12. számú telek 312 négyszögöl.
13. számú telek 200 négyszögöl.
14. számú telek 200 négyszögöl.
15. számú telek 200 négyszögöl.
16. számú telek 200 négyszögöl.
17. számú telek 200 négyszögöl.
18. számú telek 200 négyszögöl.
19. számú telek 200 négyszögöl.
20. számú telek 200 négyszögöl.
21. számú telek 263 négyszögöl (sarok telek).

Az 1. 2 és 21 számú telek kikiáltási ára 20 korona négyszögölönként, a 3-7, 16-20 sz. telkek kikiáltási ára 15 korona négyszögölönként, a 8-11 és 12-15 sz. telkek kikiáltási ára 12 korona négyszögölönként.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokkal.

Arverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek nemkülönben a térrajz a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők a városbáza I-ső emeleti 104 számú szobájában.

Arad sz. kir. város gazdasági ssékének 1911 évi január hó 23-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

96/11. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évben szükséges román cement iránt f. évi február hó 20-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokkal a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezárta nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági ssékének 1911. évi február hó 6-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Kiadó lakások!

Lujza-u. 3 alatt.

Egy modern 4 szobás utcai lakás fürdőszobával mellékhelyiségekkel és egy nagy terrasszal. Május 1.

Egy 2 szobás utcai előszobával és mellékhelyiségekkel. Május 1.

Egy 3 szobás udvari előszobával és mellékhelyiségekkel. Máj. 1.

Egy alsó lakás 2 szoba előszoba és mellékhelyiségekkel. Máj. 1.

592

785/1911. pm.

Hirdetmény.

Dengi József által 20,000 korona tőkével tett alapítvány egy évi kamata 2 róm. kath. vallású, az aradi városi árvaházban nevelkedett árva leány kiházasítására fordítandó.

Felhívom azon árva róm. kath. vallású leányokat, kik az arad városi árvaházban nevelkedtek, hogy pályázati kérvényeiket hivatalomban 1911. február 15-ig be zárólag nyújtsák be.

A pályázati kérvényhez csatolandó keresztlevél, az árvaház igazgató bizonyítványa, erkölcsi bizonyítvány és a házassági kihirdetési tanúsítvány.

Az alapítványi kamat csak a házasság megkötése után fog utalványoztatni.

Arad, 1911. február hó 3-án.

Varjassy Lajos, s. k.
polgármester.